

André Sævi
NORD - NORSK
SJAKK

Nr. 2

FEBRUAR 1978

Kr. 5.-

Liten forståelse

Enkelte viser liten forståelse for arbeidet i redaksjonen. Man vil gjerne ha et godt blad som bringer aktuelle nyheter på en utførlig måte og selvsagt raskest mulig. Det er bare det at mange klubber og turneringsledere viser null interesse for våre problemer, nemlig med å få de opplysninger vi ber om.

Det skulle da være mulig for en turneringsleder å få tatt en fotokopi av resultatlisten, sortert ut de mest aktuelle turneringspartier samt tatt en skikkelig film og sendt dette som brev dagen etter at en turnering er avsluttet.

Turneringslederne har mulgens mye å gjøre, men da bør vedkommende sørge for å delegere denne jobben til en annen, pålitelig person som har dette som oppgave. Det er tull å påstå at man ikke har folk til å gjøre en slik jobb, da skulle man heller ikke påta seg en turnering.

Dersom enkelte klubber fortsatt unnlater å sende bilder av sine spillere vil heller ikke bladet bry seg med å bringe resultater og partier fra disse klubbene. Dette er det minste vi burde kunne forlange, og skulle selvfølgelig være i alles interesse.

Der vil ikke bli lurt en tomme på disse krav!

Alta Sjakklubb

Fra Monebakken i Alta inngår det et trist budskap, Alta Sjakklubb er avgått ved døden. All aktivitet er opphørt og i skrivende stund vet vi ikke nøyaktig når siste sjakktrekk ble trukket.

Meldingen om dette fikk vi pr. brev i dag fra klubbens formann, Steinar Arild.

Et trist budskap, javel, men livet går videre og snart vil vel en ny ildsjel bli født som kan ta over arven etter Olaf Skaslien. Inntil så skjer bør man forsøke å få det til å hangle og gå og holde en viss kontakt med spillerne.

For vår klubbs vedkommende er dette selvsagt også et stort tap. Vi ser alltid frem til de tradisjonelle lagmatcher med gjensitt til Alta, men nå må vi altså se bort fra dette i noen tid.

Havøysund Sjakklubb

Offisielt har vi ikke fått noen dødsattest fra denne klubben, men mye tyder på at det siste åndedrag fant sted for temmelig lenge siden. Asle Jørgensen var i alle år den som drev klubben, men på grunn av videreutdanning blir han borte i minst to år til.

NORD-NORSK SJAKK

Postboks 278 - 9601 Hammerfest
Tlf. (084) 11 948

Postgiro: 3986999

Årsabonnement kr. 50

REDAKSJON:

Partired.:

Frans Larsen

Layout:

Knut Fagerhaug

Forr.tørrer:

Kjell Johannessen

Nord-Norges Sjakkforbund

Vi har de senere år vært vant med at Nord-Norges Sjakkforbund har vært lite produktive og skjelden latt høre fra seg. En forandring til det bedre har vi vært vitne til i den senere tid, men det er ikke tvil om at formannen og hans styre burde umake seg med å svare på de spørsmål og forslag som fra tid til annen fremsettes i dette blad.

Vi kunne i det hele tatt ønske en fast spalte der forbundet svarer på spørsmål eller bare ganske enkelt meddeler oss sine gjøremål og tanker vedrørende den nordlige sjakkaktivitet!

Vi har ikke hørt noen som er villig til å fortsette arbeidet, men fot alt vi vet kan jo klubben være i live. Det hadde vært moro som sjakkspillere i Havøysund kunne gi beskjed om dette.

KLUBBNYTT

GRANE

KLASSE SENIOR:

1. Åsmund Eivindsen	7.5
2. Jan Eivindsen	7.5
3. Erik Paulsen	7.0
4. Ivar Brede Lie	7.0
5. Bjarne Valberg	7.0
6. Nils Laksforsmo	5.0
7. Nils Haustreis	5.0
8. Reidar Nyheim	5.0

KLASSE JUNIOR:

1. Bjørn Eivindsen	5.0
2. Øystein Fiplingdal	4.5
3. Dan Ove Tuven	4.0
4. Per Joar Hansen	4.0
5. Kjell Å. Eivindsen	4.0

Skolesjakkgruppen.
7 deltagere —
12 runder Berger.

1. Ole J. Høyland	10.0
2. Martin Kolberg	9.0
3. Åse K. Eivindsen	6.5
4. Øyvind Abel	5.5
5. Mai B. Kolberg	4.5

BODØ

PREUSSISK

Hvit: Karl Fr. Isaksen
Sort: Olaf Widnes

Bodø-mesterskapet 1978,
vår, Kl. M/1.

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3.

Olaf Widnes

Lc4, Sf6. 4. Sg5, d5. 5. exd5, Sa5. 6. Lb5+, c6. 7. dxc6, bxc6. 8. Le2, h6. 9. Sf3, e4. 10. Se5, Dd4. 11. Sg4?

Teorien angir 11. f4 som det beste. Følgende fortsettelse kan tenkes: 11. -Lc5. 12. Tf1, Dd8. 13. c3, Sd5. 14. Da4?! (André Bjerkes «dødsstøt» mot Geller-varianten), 0-0, 15. Dxe4. Her er spørsmålet om sort har tilstrekkelig kompensasjon for de to minusbøndene.

11. - Lxg4. 12. Lxg4, e3!?

En aggressiv fortsettelse. 13. f3, Td8?!

Nøyaktigere synes 13. 14. Lf5, Dh4+. 15. g3, Dg5. 16. Le4, h4 med vedvarende initiativ.

14. De2!, h5. 15. Lh3?

Bedre er 15. Lf5 og kanskje best 15. dxe3, Dd5. 16. Lh3, og det er vanskelig for sort å vise at han har kompensasjon for to bønder.

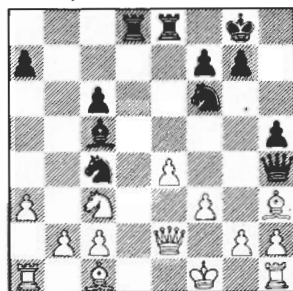
15. -Dh4+.

Rokademulighetene ødelegges.

16. Kf1, Lc5. 17. Sc3, 0-0. 18. dxe3, Tfe8.

Sort plasserer sine offiserer i superaktive posisjoner.

19. a3, Sc4. 20. e4

20. -Sd5. 21. Sd1

Dersom 21. Sxd5, cxd5, og stillingen i sentrum brytes opp.

21. -Sf6. 22. Lg5?

Mdd 22. Sc3 overlates til sort å finne andre muligheter.

22. -Dxg5. 23. Dxc4, Sxe4!

24. fxe4, Df4+. 25. Op-pgitt.

Et oppfinnsomt og godt parti av Widnes.

(Komm. av Kjetil Vollan).

SJAKKVENNER!

VÅRE ANNONSØRER ER OGSÅ
VERDT ET INNGÅENDE
STUDIUM

NARVIK

SICILIANSK

Hvit: Kjell Aanes
Sort: K. O. Kristensen

Bymesterskapet 1978, vår, Kl. M.

1. e4, c5. 2. d4, e6. 3. Sf3, cxd4. 4. e3, dxc3. 5. Sxc3, Sc6. 6. Le4, d6. 7. 0-0, Le7.

Her er det spørsmål om ikke fortsettelsen 7. -Sg7 med muligheten Sg6 gir sort bedre muligheter. Mer fleksibelt er 7. -a6.

8. De2, Sf6. 9. Td1, e5. 10. h3, 0-0. 11. b4?!

Et interessant «bondeoffer» som sjakkredaktøren må innrømme han ikke kjenner til fra tidligere spill. Trekket fører til store taktiske forviklinger som i dette tilfelle fører til hvit fordel. Om offeret er korrekt, kan bare intense analyser gi svar på. Det

vanlige i stillingen er 11. Lg5, Le6. 12. Lxf6, Lxf6. 13. Sb5 osv.

11. -Sxb4. 12. Sxe5, Dc7.

Sterkt i betraktning kommer 12. -Da5.

13. Sb5, Dc5. 14. Sf3, a6.

15. Le3

Hvit får utviklet sine offiserer med trusler på sorts dronning. Dette utviklingsforsprang oppveier minst den ofrede bonden.

15. -Dc6.

16. Sxd6!

Et overraskende sterkt springeroffer som det må lange analyser ved brettet for å se virkningen av. Alle andre gir sort de beste sjanser. Dette er partiets første kritiske fase.

16. -Lxd6. 17. e5, Se4. 18. Tac1

Truer avdekkeren 19. Lxf7+ og garderer også truselen 18. -Sc3.

18. -Lc5. 19. a3, Db6. 20. Lxc5, Sxc5. 21. axb4, Dxb4. 22. Tb1, Da5. 23. Sg5, h6.

Ser ikke farlig ut, men det skal vise seg at sort heller burde spilt 23. -Le6, og som hvit bytter ut flere offiserer, er det sort som tjener på det.

24. Sxf7

Det er hvits store utviklingsforsprang som gjør at det er godt å ofre to lette

offiserer for tårn og bonde. Man skulle tro at det var for lite offiserer igjen til et skikkelig angrep, men det viser seg å holde.

24. -Txf7. 25. Lxf7+, Kxf7.

26. Dh5+, Kf8.

Slik går det når man ikke har vurdert sin konges risiko tilstrekkelig. Sort hadde valget mellom teksttrekket og 26. -Ke7. Selv ikke en profesjonell forsikringsmann kan få tegnet «angrepsforsikring» på en så sterkt angrepet konge — og da valgte han tilbaketrekning fremfor å få kongen lenger ut på brettet. 27. Dg6, Le6. 28. Td6, Te8. 29. Tc1, Lf7. 30. Df5, Se6.

Her var 30. -Kg8 et godt alternativ.

31. Td7, Sd8. 32. Tcc7, Da2

Sort må gjøre stort sett bare tvangstrekk under hvits avgjørende sluttangrep.

33. Dh7, Da1+. 34. Kh2, Dxe5+. 35. g3, Lg8. 36. Dd3, Se6.

Lenger motstand ga 36. -Sc6.

37. Da3+, Sc5. 38. Txc5, oppgitt.

(komm. av Edmund Forselv).

ENGELSK

Hvit: Gunnar Halvorsen
Sort: Kjell Aanes

Narvikmesterskapet 1978, vpr, Kl. M.

1. c4, c5. 2. Sc3, Sc6. 3. g3, g6. 4. Lg2, Lg7. 5. e3, d6.

Etter 5. d3 er 5. -d6 spillbart. Men når hvit spiller 5. e3, anbefaler Pachman fortsettelsen 5. -Sh6! for

Kjell Aanes

senere å plassere springeren på f5.

6. Sge2, Lf5. 7. 0-0, Sf6. 8. e4, Le6. 9. Sd5, Sd7.

Sort burde rokert straks. Teksttrekket er nok ment for å forhindre bondefremstøtet d4, men er både tempotap og uheldig stenging av diagonalen c8/h3.

10. Tb1, 0-0. 11. d3, a6. 12. Le3, f5.

Sort har problemer med valg av trekk. Teksttrekket er en for stor svekkelse til at det er taktisk spillbart. Alternativet 12. -Se5 fører ikke til sort etter at hvit spiller 13. h3 fulgt av f4.

13. Sef4, Lf7. 14. exf5, gxf5. 15. Sh5, Lxh5.

Det beste i denne situasjonen. F. eks. 15. -Lh8 ville blitt fulgt av 16. Lg5, og hvit får sterkt trykk mot punktet e7.

16. Dxb5, e6. 17. Lg5, Sf6. 18. Sxf6+, Lxf6. 19. Lh6, De8. 20. Dd1, Tf7. 21. Te1, Sd4.

Sterkere var her 21. -Le5. Også 21. -Ld4 er spillbart. Ettersom hvit har løperparet, må sort være meget nøyaktig i sitt spill i sentrum.

22. Lf4(!), Dd7. 23. b4, cxb4. 24. Txb4, Tb8.

Hvit får en bundet og problematisk stilling. Bedre var 24. -Sc6.

25. Tb6, e5. 26. Lh6, Kh8. 27. Dh5, Lg7. 28. Ld5, Tf6. 29. Lxg7+, Kxg7. 30. Tfb1, Th6.

31. Txb7!

Et sterkt trekk i en interessant stilling.

31. -Dxb7.

Eller 31. -Txb7. 32. De8+ med matt i neste trekk. Også 31. -Txh5 fører til matt ved 32. Txb8+.

32. Txb7

En lei skjønnhetsplett i en ellers fin kombinasjon. Det riktige var 32. Dxb7 med matruselen 33. Df6. Hvit kan ikke gardere den uten å bli matt med tårnavslag på b8. Derfor forsøket 32. -Dxb1. 33. Kg2, men hva så? Trekker dronningen tilbake til b7, slås den av løperen, og sort kan ikke slå igjen på grunn av 35. Df8 matt.

32. -Txh5. 33. Txb8+, Kg7. 34. Tb7+, Kf8. 35. Ta7, e4. 36. dxe4, Sf3+. 37. Kg2, fxe4. 38. Lxe4, Sxh2. 39. Txh7, Txh7. 40. Lxh7, oppgitt.

(Komm. av Edmund Forselv).

HARSTAD

Klubbmesterskapet, høsten 1977.

18 deltagere.

KLASSE MESTER:

1. Hans Eriksen 7.0

2. Stein Jensen 7.0
3. Jan-Bj. Rambø 5.5
4. Roy Evensen 5.0

KLASSE I:

1. Roy Melvoll 7.0
2. Geir Olsen 6.0
3. Otto Jensen 2.5

KLASSE JUNIOR:

1. Petter Dale 4.5
2. Paal Aronsen 4.0
3. Jan I. Sørensen 3.0

Hans Eriksen

WIENER-PARTI

Hvit: Hans Eriksen

Sort: Odd Gunnarsen

1. e4, e5. 2. Sc3, Sf6. 3. Lc4, Le7.

For passivt. Svarts beste trekk er 3. -Lb4 og 3. -Sxe4. 4. Sge2, 0-0. 5. 0-0, Sc6. 6. d4, exd4(?)

Å foretrekke var 6. -d6.

7. Sxd4, Se5?

Svart innleder en altfor tidkrevende springermanøver som gir null utbytte. Bedre var 7. -d6.

8. Lb3, d6. 9. f4, Sed7?! 10. Df3, Sc5. 11. Lc4, Lg4.

Her burde svart spilt 11. -Te8 fulgt av Lf8.

12. Dg3, Lh5.

Truer riktignok 13. -Sxe4, men oppgir kontrollen over f5. 12. -Te8 fulgt av Lf8 var

frmdes mulig.

13. Te1, Dd7. 14. b4, Se6.

Her måtte det lite tiltalende 14. -Sa6 spilles, hvoretter 15. Sf5 kan besvares med 15. -Lg6.

15. Sf5, Lg4?

Den velkjente «bukki i dårlig stilling.» Eneste «gode» parade mot truselen 16. Lxe6 var 15. -Ld8. (15. -Lg6? 16. Sxe7+, Dxe7. 17. f5 eller 15. -Se8? 16. Dh3, g6. 17. Sxe7+ og 18. g4).

16. Sxe7+, Dxe7. 17. Sd5, Dd8.

Tvunget.

18. Lb2!

Ikke 18. Sxf6+?, Dxf6, og svart redder offiseren pga. truselen mot Ta1.

18. -Sxd5. 19. exd5, oppgitt.

(Komm. av Reidar Jenssen).

HANS ERIKSEN

ARNT ESBENSEN

Hvit har nettopp bemektiget seg en bonde med 16. Dxf5, hvilket i og for seg var spillbart, men ikke på den måten hvit har tenkt seg — som vi snart skal se.

16. -Sd5. 17. Dg6?

Tapstrekket. 17. Dh3 måtte spilles, og etter 17. -Sxc3. 18. Ld2, Sxa2. 19. Txa2 har ikke hvit mye å klage over.

17. -Sxc3. 18. Ld2

18. Lxh6 gjendrives lett med 18. -Lf6. 19. Lh3, Df7!

18. -Lf6.

Derfor burde altså dronningen stått på h3. Nå avgjør truselen Lxd4.

19. Tae1, Lxd4. 20. Lxc3, Lxf2+. 21. Kh1, Lxe1. 22. Le4, Tf1+.

Kongen må selvsagt få adgang til f8 før Lc3 slås.

23. Kg2, Tf2+. 24. Kg1, Lxc3. 25. Oppgitt.

(Komm. av Reidar Jenssen).

TROMSØ

SICILIANSK

Hvit: Frans Larsen

Sort: Terje Vassbotn

Vårturneringen 1978, Kl. M.

1. e4, c5. 2. Sf3, d6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, Sf6. 5. Sc3, a6. 6. Lg5, e6. 7. f4, Le7. 8. Df3, Sbd7.

Sort velger den omvendte trekkrekkefølgen. Vanlig er som bekjent først 8. -Dc7. Nå kan hvit prøve å utnytte sorts 8. trekk med 9. Lc4 som i partiet Keres — Benkö, Kandidatturinerin-

gen 1959, men selv om hvit hadde kjent til trekket, hadde han nok i alle tilfelle foretrukket hovedvarianten 9. 0-0-0, Dc7. 10. g4, b5. 11. Lxf6 osv.

9. 0-0-0, h6.

Som sagt, sort blander sammen systemene, noe som spesielt er betenkelig siden han tydeligvis akter å gjennomføre bondefremstøtet g5 umiddelbart. Åpningssystemet med h6 og g5 er dog ikke uvanlig eller dårlig (8. -h6. 9. Lh4, g5. 10. fxc5, Sfd7. 11. Sxe6, fxe6. 12. Dh5+, Kf8. 13. Lb5, Th7! eller 8. -Dc7. 9. 0-0-0, h6. 10. Lh4, Sbd7. 11. Le2:g4, g5! Best 11. Ld3), men da må utviklingen av dronning springeren utsettes eller dronningen være plassert på c7. Hvorfor skal vi snart se av partifortsettelsen!

10. Lh4, g5?! 11. fxc5, Se5?

Begynnelsen til slutten! Sort var tvunget til 11. -hxc5. 12. Lxc5 eller 11. -Sh7. På det siste synes ikke 12. Sxe6?! osv. helt overbevisende, hvorfor 12. g6 er bedre. Dermed er merbonden sikret, men sort kan godt leve videre i denne variant.

12. gxf6!

Grunnet dronningens

uheldige plassering på d8 får hvit sjansen til dette offerspill som vinner tre offiserer for dronning. Nedenstående varianter var garantert ikke klare under partiet, men rent intuitivt må det finnes kombinatoriske/fordelaktige løsninger i en stilling med kjempebonde på e7, åpen g-linje, gode springerplasseringer i tillegg til det lille materielle pluss.

12. -Sxf3. 13. fxe7, Dc7?

En dronningplassering som bl. a. muliggjør gaffelvirkning på e7. Bedre var også 13. -Db6, men mest problemer for hvit gir varianten 13. -Da5. 14. gxf3, Dh5. En mulig taktisk løsning er nå 15. Lf6, Tg8. 16. Tg1!, Tg6 (Ikke 16. -Txgl. 17. Lb5+, axb5. 18. Txgl, Dg6. 19. Tgx6, fvg6. 20. Sdxb5, Kd7. 21. Sxd6 eller 17. -Ld7. 18. Txgl, Lxb5. 19. Tg8+, Kd7. 20. Txa8, Kc7. 21. Sdxb5+). 17. Sf5!, exf5: (17. -Txf6. 18. Sg7+).

A.

18. Txd6?, Ld7. (18. -Txf6. 19. Sd5!). 19. Sd5, Tc8. 20. Txd7, Kxd7. 21. Sb6+, Kc7! 22. Sxc8, Txgl. 23. e8D, Txf1+. 24. Kd2, Dxh2+. 25. Kc3, Txf3+. 26. Kb4, Db2+. 27. Lc3, Txc3. 28. bxc3, Dd7, og sort står best. Man kan bli for elegant!

B.

18. Sd5!, Le6. (18. -Kd7. 19. Sc7, Txf6. 20. e8D+, Kxc7. 21. De7+). 19. Sc7+, Kd7. 20. Sxa8, Txf6. 21. e5, Tg6. 22. Tgx6, fvg6. 23. exd6, og hvit bør vinne, f. eks. 23. -Lf7. (23. -g5. 24.

Frans Larsen

Sc7, Lf7. 25. Lc4 osv.). 24. Sb6+, Kc6. 25. d7. Heller ikke 22. -Dxg6 hjelper: 23. exd6, f6. 24. Sc7, Lf7. 25. Lc4, Le8. 26. Le6+, Kc6. 27. Sxe8, Dxe8. 28. d7.

14. gxf3

Pga. dobbelttruselen 15. Tg1 og 15. Sdb5! har sort neppe noe bedre enn det valgte 14. -Ld7, noe som dog fører til at hvit blir i stand til å besette g-linjen fulgt av Lf6 med ytterligere materiell gevinst.

14. -Ld7. 15. Tg1, Tc8?

Sort er blitt mør. Tross alt var 15. -f6 seigere, selv om hvits gevinst bare er et tidsspørsmål etter 16. Lxf6, Kf7. 17. Lxh8, Txh8. 18. Lh3 osv.

16. Lf6, b5. 17. Lxh8, Kxe7(?). 18. Sf5+!, oppgitt.

En velbegrunnet beslutning, som vi straks skal se:

A.

18. -Ke8. 19. Tg8 matt.

B.

18. -Kd8. 19. Lf6+ og matt.

C.

18. -Kf8. 19. Lg7+, Ke8. (19. -Kg8. 20. Lf6+, Kf8. 21. Le7+, Ke8. 22. Tg8 matt ev. 20. -Kh7. 21. Tg7+, Kh8. 22. Sxh6 og matt). 20. Lf6, Lc6. 21. Txc6 og vinner.

D.

18. -exf5. 19. Sd5+, Kf8. (19. -Ke6. 20. exf5+, Kxf5. 21. Lh3 matt). 20. Sxc7 og vinner.

(Komm. av Frans Larsen).

VADSØ

Høstturneringen 1977.

Klasse Mester:

1. Tor Nilssen	5.5
2. Hans F. Esbensen	4.0
3. Harald Oldernes	4.0
4. Olav Wold	3.0
5. Aksel Hildonen	2.0
6. Lars A. Oldernes	1.5
7. Georg A. Krohg	1.0

Følgende åpningsfelle er kjent, men likevel er det

Tor Nilssen

mange som ikke kjenner den, bl. a. de andre spillerne i klubben her.

ITALIENSK

Hvit: Tor Nilssen

Sort: Lars A. Oldernes

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lc4, Lc5. 4. c3, Sf6. 5. d4, exd4. 6. cxd4, Lb4+. 7. Sc3, Sxe4. 8. 0-0, Sxc3. 9. bxc3, Lxc3?

Det riktige er 9. -d5!, og hvit får kun en liten fordel.

10. Db3

Det beste trekket her er 10. La3! og sort står til tap. Interesserte kan se dette i disse variantene:

A.

10. -d6. 11. Tc1, La5. 12. Da4, a6. 13. Ld5, Lb6. 14. Txc6!, Ld7. 15. Tel+, Kg8. 16. Txd6!

B.

10. -Se7. 11. Db3, d5. 12. Dxc3, dxc4. 13. Tfel, Le6. 14. Lxe7, Kxe7. 15. Sg5, h6. 16. Sxe6, fxe6. 17. d5!

C.

10. -d5. 11. Lb5, Lxa1. 12. Tel+, Le6. 13. Da4, Tb8. 14. Se5.

10. -Lxa1.

Bedre er 10. -d5, f. eks. 11. Lxe5, 0-0. 12. Lxf7+, Kh8. (Eller 12. -Txf7. 13.

Sg5, Le6. 14. Dxc3, Tf6. 15. Se6, Txe6. 16. Dc4, og hvit står best). 13. Dxc3, Txf7+. 14. Db3, og ifølge Keres har hvit bare en liten fordel.

11. Lxf7+, Kf8. 12. Lg5, Se7. 13. Se5, c6.

Eller 13. -Lxd4. 14. Lg6, d5. 15. Df3+, Lf5. 16. Lxf5, Lxe5. 17. Le6+ med vinst.

14. Df3, Sf5. 15. Dxf5, oppgitt.

(Komm. av Tor Nilssen).

KIRKENES

DRONNINGGAMBIT

Hvit: Leif Bjørnstad

Sort: Tor K. Schølseth

1. d4, d5. 2. c4, e6. 3. Sc3, Sf6. 4. Sf3, Le7. 5. Lg5, Sbd7. 6. e3, 0-0. 7. Ld3, Te8. 8. Dc2, Sf8. 9. h4

Et interessant trekk som fører partiet ut av de mest kjente varianter i denne åpning. Varianten krever også at hvit fører et aggressivt spill.

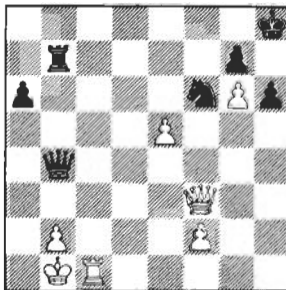
9. -dxc4. 10. Lxc4, a6. 11. h5, b5. 12. Ld3, Lb7. 13. 0-0-0, Sd5. 14. Lxe7, Dxe7. 15. Sxd5, Lxd5. 16. Kb1, b4. 17. e4, b3? 18. axb3, Lb7. 19. Dc5, Dd8. 20. Tc1, c6. 21. g4, Sd7. 22. Dc3, c5. 23. g5, cxd4. 24. Dxd4, Sb6. 25. De3, Te7. 26. g6, hxg6. 27. hxg6, h6. 28. Thd1, Sd7. 29. Lc4, Db6. 30. Td4, Tf8. 31. b4?

Her skulle jeg ha spilt 31. Txd7, Dxe3. 32. fxe3, Lxe4+. 33. Ka2 med klar gevinst for hvit.

LEIF BJØRNSTAD

31. -Txf3. 32. Dxf3, Dxd4. 33. Lxe6+, Kh8. 34. Ld5, Sf6. 35. Lxb7, Txb7. 36. e5, Dxb4.

37. Dc3?

Her skulle fulgt 37. Tx8+, Sg8. 38. Txg8+, Kxg8. 39. Dd5+ og matt i to trekk.

37. -Dxc3. 38. Txc3, Sg8. 39. Tc6, a5. 40. f4, Se7.

Hengestilling. (FL).

41. Td6, Tb8. 42. Tc6, Sf5. 43. Ta6, Se3. 44. Ka1!

Ikke 44. Txa5 pga. svaret 44. -Txb2+. 45. Kxb2, Sc4+.

44. -Sc4. 45. e6!, Sxb2?

Etter dette er sort fortapt. 46. e7, Sc4. 47. Tc6, Te8. 48. Txc4, h5. 49. Td4, oppgitt.

(Komm. av Leif Bjørnstad).

 SANYO

 HIFI

KUN FOR MUSIKKELSKERE

Importør:

A. HARTVIG LARSEN A/S

Gjøteborggt. 38. Oslo 5

AVD. TROMSØ: TLF. (083) 86 328 — 81 946

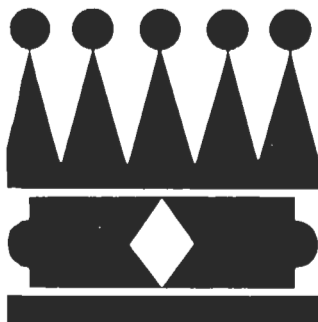
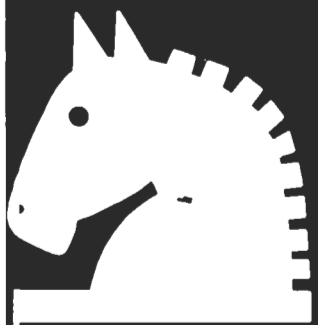
FÅES HOS ALLE AUTORISERTE FORHANDLERE

BOKANMELDELSE

Aron Nimzowitsch

Mit system

Lærebok i skak

HERNOV

Nimzowitsch, Aron
Mit sysz.m.
København 1977
Hernov.
262 sider. D.kr. 158.50

Eksverdensmester Petro-
sjan ble en gang spurt hvil-
ken sjakkbok som hadde
betydd mest for hans sjakk-
lige utvikling. Ganske riktig,

svaret var Nimzowitsch' *Mein System*. I det hele tatt er det forbausende mange av nåtidens stormestre som fører opp denne lærebok som sin lille «bibel».

Og nå er altså den første komplette oversettelse til det nordiske språkområde utkommet, 50 år etter den tyske originalutgave! Vi understreker komplette oversettelse, for som noen kanskje vil huske, ble «*Mein System*» omkring 1965 «oversatt og bearbeidet for norske forhold» av nordlendingen Rich. Wicklund-Hansen. Denne utgave var først og fremst beregnet til skolesjakkbruk og uhyggelig ster forkortet. Med andre ord: mye Wicklund-Hansen og lite Nimzowitsch, så vi forlater skyndsomt denne parentetiske kuriositet!

Sant og si er dette heller ingen bok for nybegynneren, men for den gjennomsnittlige klubbspiller som ønsker/er moden til å trenge dypere inn i sjakkens vesen, må dette være noe av det beste man kan få mellom hendene. (Og en velkommen avveksling fra mer eller mindre nyttige åpningsstudier!).

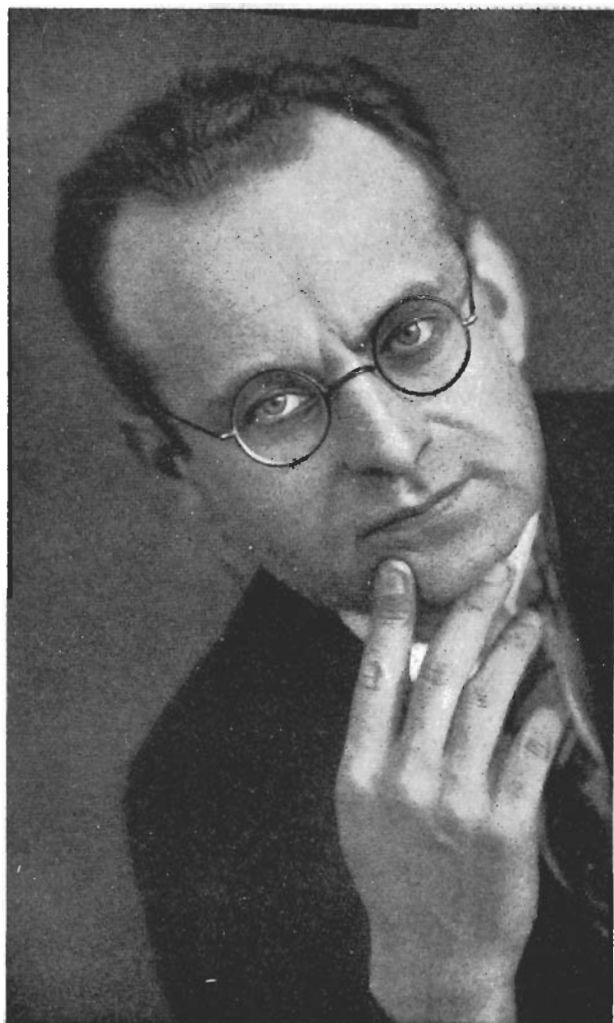
Såpass langt forut for sin tid som Nimzowitsch jo var, er denne bok den dag i dag aktuell. Med sitt vell av idéer, posisjonelle betraktninger og partieksempler

(når skal forøvrig forlaget gi ut Nimzowitsch' annet hovedverk «Die Praxis meines Systems»?!) er dette en bok som vil vare livet ut. Dette også grunnet Nimzowitsch fremstillingsform som ikke alltid er like lett tilgjengelig!

Kort om den innholdsmessige oppbygging: Boken er todelt. De første 150 sider er viet Elementerene, dvs. sentrum, den åpne tårnlinje, 7. og 8. rad, fribonden, sluttspillstrategi, bondekjeden osv. Deretter følger del 2 Posisjonsspillet, hvor han går nærmere inn på begreper som blokade, hemning, lavering, overdekning, spill mot dobbeltbønder m. m. Til sist et tillegg om den såkalte sjakkrevolusjon 1941-14, hvor Nimzowitsch i «Wiener Schachzeitung» hadde sine sinnsopprivende stormløp mot datidens tyske læremester Trrasch.

Vi kan ikke dy oss fra å gi leserne en liten smakebit på «Mit system» og velger et avsnitt som til fulle viser Nimzowitsch som den store pedagog og humorist!

«Med ovenstående eksempel er vi plutselig havnet blandt «bokørerne», og vi vil nu en stund opholde os i dette noget blandede selskab. Først vil jeg vise Dem en blokør, der på ligefrem mønstergyldig måde varetager sine talrige forpligtelser. (En blokør skal som vi ved a) blokere, 6) true og c) være elastisk — morgengymnastik anbefales!) Men han udfolder også flid, ja, han afslører en sand hunger efter at komme i arbejde. Man se og forbav-

Nimzowitsch.

ses!

Her vil den «velmenende» kritiker hage sig fast og mumle noget om selvros. Men det er dog indlysende, at jeg ikke beundrer min egen spillemanér, men derimod blokørens præstation, som jeg til en viss grad

abstraherer fra min egen. Men hvad skal den middelmådt begavede kritiker stille op med det? Hvad forbinder han med «abstraktion?» Hans verden regeres af misundelsen, og fra den kan man kun vanskeligt abstrahere.

LETTISK GAMBIT

Hvid: Aron Nimzowitsch

Sort: C. Behting

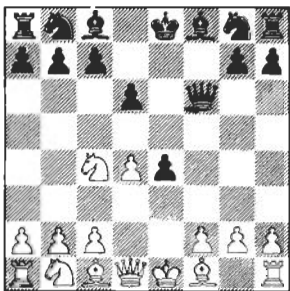
Spillet den 20. juli 1919 i Riga.

1. e4, e5. 2. Sf3, f5.

Efter C. Behtings mening — som jeg er tilbøjelig til at dele — er dette træk absolut spillelig. I det mindst er en gendrivelse mig ubekendt.

3. Sxe5, Df6. 4. d6. 5. Sc4, fxe4.

«Teorien» (andre mestres praksis) anbefaler nu 6. Sc3, Dg6. 7. f3, men efter 7. - exf3. 8. Dxf3, Sf6. 9. Ld3, Dg4. 10. De3+, Le7. 11. 0-0, Sc6. 12. d5, Sb4. 13. Tf4, Dd7. 14. Sb6, axb6. 15. Txb4 står spillet lige.

6. Se3!!

Mod dette træk taler

1. Traditionen, som tværtimod forlanger 6. Sc3.

2. Princippet om økonomisk udvikling (ikke at lade en officer flakke rundt).

3. Den tilsyneladende trusselsvirkning fra blokøren.

Og dog er 6. Se3 i forbindelse med det næstfølgende træk et i enhver henseende fuldgyltig mestertræk. Og selv om hele verden spiller 6. Sc3, så

anser jeg dog mit springertræk til e3 for mere riktigt, og det af rene og skære «system»-grunde.

6. -c6. 7. Le4!!

Pointen. For nu at kunne rokere kort, må sort spille d6-d5, men derved opstår et nyt arbejdsfelt for Se3 (Lb3, c2-c4 og tryk mod d5).

7. -d5. 8. Lb3, Le6.

Eller 8. -b5. 9. a4, b4. 10. c4 osv.

9. c4, Df7. 10. De2, Sf6. 11. 0-0.

Ikke 11. Sc3 på grund af 11. -Lb4. Hvid ønsker at sætte d5 under maksimaltryk. Vi vil nu se nærmere på blokøren Se3. Opfylder den de fordringer, man kan stille til en blokør. Ja, thi ad 1) den blokerer stærkt, hindrer også de fjendtlige officerer i at nærme sig (punkt g4). Ad 2) truer fra standfæltet. Ad 3) er absolut elastisk, som vi senere skal få at se. Kort sagt: Se3 er en ideel blokør!

11. -Lb4! 12. Ld2, Lxd2.

13. Sxd2, 0-0. 14. f4

For at spille f5 med henblik på erobring af d5.

14. -dxc4. 15. Sdxc4, De7.

16. f5, Ld5.

Sort sørger at hævde punkt d5.

17. Sxd5, cxd5. 18. Se3

Først nu er blokøren Se3 forsvundet, og allerede står der en ny Se3. Mod blokørens «elasticitet» formåede selv dødsfald intet at udrette.

18. -Dd7. 19. Sxd5!

«Blokørens truselvirkning fra standfæltet» kulminerer i dette afgørende offer.

19. -Sxd5. 20. Dxe4, Tfd8.

21. f6!

Kombinationens point er og samtidigt en yderligere illustration til dogmet om bøndernes ekspansionslyst (f5 var en kandidat).

21. -gxf6

Hvis 21. -Sc6, så 22. f7+, Kh8. 23. Lxd5, Dxd5? 24. f8D+ fulgt af 25. Dxd5. Men hvis 21. -Sc6. 22. f7+, Kf8, så 23. Lxd5, Dxd5. 24. Dxb7 og vinder.

22. Tf5, Kh8. 23. Txd5, Te8.

På 23. -De8 vinder 24. Lc2! et helt tårn.

24. Txd7, Txe4. 25. Td8+, Kg7. 26. Tg8+, Kh6. 27. Tf1, oppgivet.

Og nu til sidst — thi ellers kunne «fribøndernes ekspansionslyst» blive farligt for hele bogen! — et modstykke til ovenstående parti».

Osv. Det gjenstår bare at nevne at boken er utstyrt med en solid og usnobbet innbinding, og med første-klasses typografi og diagrammer. Dessverre er prisen temmelig drøy, men altså, her får man dog noe igjen for pengene!

Frans Larsen

NORGES-CUPEN

På fjerde året ble Norges-cupen 1978 arrangert, som vanlig i perioden november/januar. Oppslutningen om arrangementet i Nord-Norge var heller labert noe som ikke var uventet, siden interessen for Norges-cupen har vist en stadig nedadgående tendens.

Sant nok ble Norges-cupen i sin tid møtt med ikke liten entusiasme fra nord-norske sjakkklubber, men siden den gang har som bekjent tilbudet på mer interessante og «givende» sjakkturneringer blitt langt større. Tidene forandrer seg, og folk er ikke lenger så villige til å reise lange strekninger for å spille en mellomting mellom lynsjakk og hurtigsjakk.

Ang. årets arrangement var det flere større klubber som «hoppet av» allerede i startfasen, dvs. stedsfinalen. Karakteristisk nok skulle det vise seg at stedsfinalen for Tromsø (vinner Gunnar Johnsen) også til syvende og sist ble en lags sonefinale for området Ofoten/Troms. Sjakkklubbene i Narvik og Harstad var ikke lenger interessert.

Heller ikke Finnmark oppviste sin vanlige entusiasme, mens derimot Nordland sant nok presterte sin bedreste deltagelse på stedsfinaleplan siden Norges-cupen ble etablert. Vel, Helgeland er som

bekjent nettopp kommet med i større sjakksammenheng, så de er vel ekstra spillesugne der i gården!

Sonefinalenes vinnere ble Jim Christensen, Mo (Nordland, 10 deltagere!), Gunnar Johnsen, Tromsø (Ofoten/Troms) og Leif Bjørnstad, Kirkenes (Finnmark).

Landsfinalen ble som vanlig en triumf for Oslo-sjakken. Ragnar Hoen vant en klar seier, med Erling Kristiansen som en like klar to'er.

Av de nord-norske deltagere plasserte Gunnar Johnsen og Kjell Ole Kristensen seg midt i laget med 5 poeng. Jim Kristensen hevdet seg bra med 4.5 poeng. Leif Bjørnstad (2 poeng) måtte finne seg i å stille i de bakre rekker.

Men altså, i sin nåværende form må Norges-cupen ha utspilt sin rolle!

(Frans Larsen)

Landsfinalen i «Norges Cupen 1978», ble utkjempet på Hotel Viking i Oslo, primi februar med 640 deltagere, med representanter for alle soner.

Nord-Norge, stilte med: Leif Bjørnstad, Kirkenes, Gunnar Johnsen, Tromsø, Kjell Ole Kristensen, Narvik, Jim Christensen, Mo.

Ragnar Hoen i praktslag, feiet ned all motstand og avgav kun en eneste remis, og var 1 poeng foran nestemann, Erling Kristiansen i mål.

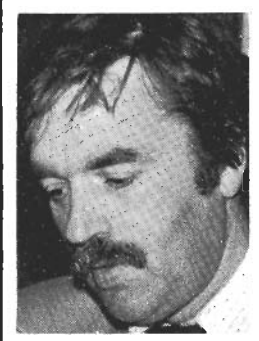
Igjen merket man seg navnet Michael Wiedenkeller, -den 15-årige svenske juniormester 1977, nu bosatt i Innbygda (Trysil).

Jeg var ikke synderlig lysten til å gå igang med «Norges Cupen 1977», Forbundsstyret hadde da også slått fast, «at det syntes som om den hadde utspilt sin rolle i den nåværende form». Men, Landsrådet — ved sitt møte i Bergen — mente at der burde gjøres et nytt forsøk, så arrangementet ble utlyst.

Men, «Norges Cupen 1978» fanget ingen større interesse, — Nord-Norge, kort fortalt slik: Finnmark, sonefinale i Kirkenes, kun med lokal deltagelse. Troms: kun klubbturnering i Tromsø Sjakklubb. Nordland: stor PR-innsats av Ivar Brede Lie, distriktvis meget god oppslutning, men kun Helgeland var representert ved sonefinalen på Mo.

Man må se i øynene at de store avstander i nord demper både interesse og deltagelse for et turneringsopplegg av denne art, med de mange andre mere seriøse tilbud, som gies.

A. J. EIKREM

ARNOLD J. EIKREM

SVARER

PÅ DINE SPØRSMÅL

I denne spalten har presidenten i Norges Sjakkforbund, Arnold J. Eikrem, lovet å svare på de spørsmål som fremsettes i, eller gjennom dette blad. Dessuten vil han meddele oss alle nyheter av interesse. Vi kan med andre ord se frem til regelmessig informasjon om «ståa» i norsk sjakkpolitikk.

NORSK SJAKK har behov for et storstilet PR-opplegg i turneringsform. Forslag og idéer vrir det av.

Den opprinnelige form for landskamper over åtte til ti bord, med dobbel runde, har det blitt færre og færre av, da man har kommet frem til at de koster langt mere enn de smaker ut fra sportslig verdi m. m., ved siden av at vi har OL og «Den nordiske 6 landske 6. landskamp».

I anledning av sitt 75 års jubileum i 1978, innbød Dansk Skak Union Norge til landskamp i Hjørring lørdag

18. og søndag 19. februar. Danskene stilte uten Bent Larsen, Svend Hamann, Ole Jakobsen og Jens Kristiansen, mens vi manglet Leif Øgaard, Eivind Paulssen og Arne Zwaig.

Etter at vi første dag spilte uavgjort 4-4, etter vår egen mening noe i underkant, var det et optimistisk og «tent» norsk lag som satte seg til

brettene søndag formiddag, både Wibe og Helmers svor hevn for sine nederlag, og.....

Men, det hele endte med en ren katastrofe, intet absolutt intet ville lykkes, og vi gikk ned med 1? — 6½. Eller som en av spillerne uttrykte det: — Vi ville jo ikke (normalt), ha tapt større for Sovjet!

D = nmark

— NORGE 10½ — 5½

1. Steen Fedder	— Terje Wibe	1-0, ½-½
2. Ulrich Rath	— Knut Jøran Helmers	1-0, ½-½
3. Bjørn Brink Claussen	— Svein Johannessen	0-1, 1-0
4. Jørn Sloth	— Ragnar Hoen	½-½, 1-0
5. Torbjørn Rosenlund	— Arne V. Gulbrandsen	0-1, ½-½
6. Jørgen Kølbek	— Bjørn Tiller	0-1, 1-0
7. Carsten Høi	— Erling Kristiansen	½-½, 1-0
8. Erling Mortensen	— Einar Hatlebakk	1-0, 1-0

(Norge hvit ved 1. bord i første runde) 4-4, 6½-1½

Det er nu klart for Viktor Kortchnoi's Norges-besøk, fra 3. april og åtte til ti dager fremover, med tre til fire simultanfore stillinger. Kjell Johannessen vil, naturligvis, ha ham til Nord-Norge, men Kortchnoi er ikke lysten på dette, — de store

avstander skremmer.

Landsturneringen i Risør, er fremskyndet til 9. — 15. juli, med Kongress lørdag 8.

Scandinavia Grand Prix — Ibsen Jubilee 1978» går i Skien, fra 4. til 9. august. Det blir en stor åpen turnering med ni runder Monrad,

KAFFESJAKK

Man oppfordrer til sjakk på «Brassica». Innehaveren, Gunnar Bang-Larsen, tar selv del i spillet og ses her i trekket.

Som et lite 'apropos i forbindelse med den artikkelen som stod i Harstad Tidende 20/10 -77, der Øystein Aas i et åpent brev til Grands direktør utber seg en forklaring for hvorfor

og 10.000.00 i 1. premie, dessuten en «ungdoms-turnering» for alle under de tyve, med premiering i de ulike aldersgrupper — og for beste tre-manns-lag.

I september eventuelt primo ktober arrangerer Forbundet sammen med Informa Forlag, en sjakk-festival på Kanariøyene (Puerto Rico), foruten mesterturnering blir det en «åpen turnering».

«Kaffesjakk» er bannlyst på «Pizza Pub» i Harstad, bringer vi denne gang bilder fra to steder i Finnmark der restaurantledelsen bare oppmuntrer til sjakkspill. Som bekjent er det ALDRI bråk med sjakkspillere!!

I Mehamn har man nettopp startet sjakkklubb og medlemstallet ligger rundt 30. Lokaliteter er det ganske smått om i Mehamn, men for litt over et år siden fikk stedet hotel med tilhørende pub. I puben har ledelsen gitt klarsignal til at sjakkentusiastene får anledning til å kose seg med sitt kjære spill.

I Hammerfest er det vel bare naturlig at «Brassica» som er stedets nyeste og

mest attraktive ungdoms-treff, er stedet man går når man vil ha seg et parti «kaffesjakk». Eieren opplyser at sjakkspillet er i bruk hver eneste dag, uten unntak, og vi får inntrykk av at sjakkspillerne er spesielt velkommen.

Vi håper Øystein Aas får medhold denne gang hos Grands direktør, for vi kan forsikre han om at de øvrige gjester ikke vil ta anstøt av å se et sjakkbrett med tilhørende brikker på nabobordet. Vår erfaring er at andre gjester alltid fatter en viss interesse for det pågående spill og ofte prøver å få seg et parti med «kveldens stormester».

K. J.

Adresselister

Ungdomskonsulenter

NORDLAND:

Torbjørn Burchard
Villavegen 47
8500 Narvik
(082) 41 421

TROMS:

Wiggo H. Eilertsen
Postboks 862
9001 Tromsø
(083) 82 476 (prv.)

FINNMARK:

Karl A. Larsen
Postboks 180
9912 Hesseng
(085) 91 814 (ktr.)
90 192 (prv.)

NORDLAND SJAKKREGION

Interimstyre
Ivar Brede Lie
8680 Trofors
6 (prv.)

Torbjørn Burchard
Villavegen 47
8500 Narvik
(082) 41 421

TROMS SJAKKREGION:

Interimstyre
Wiggo H. Eilertsen
Postboks 862
9001 Tromsø
(083) 82 476 (prv.)

FINNMARK SJAKKREGION

Karl Hojem
Boks 111
9912 Hesseng
Tlf. (085) 90 201 (ktr.)

NORD-NORGES SJAKKFORBUND

Erling Fløtten
Boks 359
9901 Kirkenes
(085) 91 996 (ktr.)

NORGES SJAKKFORBUND

Arnold J. Eikrem
Briskebyvegen 48,
Rom 409,
Oslo 2
(02) 56 79 10

NORGES SJAKKFORBUNDS UNGDOM

Postboks 827, Sentrum,
Oslo 1
(02) 20 29 33

Trygve Waage
Åsengt. 4d,
Oslo 4
(02) 15 47 39 (prv.)

NORGES POSTSJAKKFORBUND

Turn.leder
Sven Nordal,
Tangenvegen 35f,
1450 Nesoddtangen

Redaktør (Postsjakk)
Sverre Halvorsen
Valberget 3,
4000 Stavanger
(045) 85 848

SJAKKUTSALGET

Postboks 795
7001 Trondheim

NSF's ELO-KOMITE

Per Bergersen
Åslivegen 1f,
1320 Stabekk
(02) 53 34 61 (ktr.)
Postgiro: 2 11 04 01

BODØ

Spillested: Central turiststasjon.

Spilledag: Tirsdag.

Kontaktmann:

Karl Fr. Isaksen,
Veg 634, nr. 12,
8014 Hunstadmoen.
Tlf. (081) 24 477 (ktr.)

FAUSKE

Spillested: Fauske yrkesskole.

Spilledag: Tirsdag.

Kontaktmann:

Leif Jacobsen,
Møllnvegen 34a,
8200 Fauske.
Tlf. (081) 43 240 (prv.)

GRANE

Spillested: Vegset Kro.

Kontaktmann:

Øystein Valberg,
8680 Trofors.
Tlf. 40 (ktr.) -87 (prv.)

HAMMERFEST

Spillested: Musikkhuset.

Spilledag: Onsdag.

Kontaktman:

Kjell Johannessen,
Postboks 278,
9601 Hammerfest.
Tlf. (084) 11 948 (ktr.)
— 12 430 (prv.)

HARSTAD

Spillested:

Spilledag:

Kontaktmann:

Stein Jensen
Skolegt. 11
9400 Harstad
Tlf. (082) 62 988

KIRKENES

Spillested: Gymnasets aula.

Spilledag: Torsdag.

Kontaktmann:

Harald Nilsen,
Sør-Varanger Bygg,
9900 Kirkenes.
Tlf. (085) 91 827 (ktr.)

MEHAMN

Stiftet 1977.

Spillested:

Spilledag:

Kontaktmann:

Palmer Nerberg,
9970 Mehamn.

MO I RANA

Spillested: Samfunnshuset.

Spilledag: Onsdag.

Kontaktmann:

Otto Jørgensen,
Dalsvingen 6,
8612 Andfiskå.
Tlf. (078) 68177 (prv.)

MOSJØEN

Spillested: Kippermoen ungdomsskole.

Spilledag: Mandag.

Kontaktmann:

Leif Berthelsen,
Åsvegen 40,
8650 Mosjøen.
Tlf. (078) 71867 (prv.)

NARVIK

Spillested: Folkets Hus, 4. etg.

Spilledag: Fredag.

Kontaktmann:

Kjell Ole Kristensen,
Postboks 203,
8501 Narvik.
Tlf. (082) 44 145 (ktr.)

SANDNESSJØEN

Spillested: Ungdomssenteret.

Spilledag: Torsdag.

Kontaktmann:

Øyvind Aleksandersen,
Postboks 122,
8801 Sandnessjøen.
Tlf. (078) 40133 (ktr.)

SETERMOEN

Stiftet 1977.

Kontaktmann:

Ole Kr. Tollersrud,
EK-avd./HSB,
9250 Bardu.

SKJERVØY

Spillested: Skjervøy bibliotek.

Spilledag: Mandag.

Kontaktmann:

Odd Andersen,
Fjellvegen 19,
9180 Skjervøy.

TROMSØ

Spillested: Alfheim.

Spilledag: Torsdag.

Kontaktmann:

Magne Bergvoll,
Neptunvegen 8,
9020 Tromsdalen.
Tlf. (083) 85 235 (ktr.)

VADSØ

Spillested: Samfunnshuset, 3. etg.

Spilledag: Torsdag.

Kontaktman:

Arvid Karlsen,
Havnegt. 4,
9950 Vadsø.
Tlf. (085) 51 509 (prv.)

Fortsettes neste side.

NORD-NORSKE LAGMATCHER

FAUSKE — BODØ

SICILIANSK

Hvit: Svein Trana, Bodø
Sort: L. Jacobsen, Fauske

1. e4, c5. 2. Sf3, Sc6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, g6. 5. c3?

Trekket er nok godt hvis sort slår av på d4, men det går ikke an å gjøre et dårlig trekk og håpe at motstanderen skal gjøre et enda dårligere. Det riktige trekket her er 5. Sc3, og det kan følge 5. -Lg7. 6. Le3, Sf6. 7. Sxc6, bxc6. 8. e5, Sd5. 9. Sxd5. 10. Dxd5, Tb8 med likt spill. De som har Encyc-

lopedien II i bokhylla, kan bla opp på side 172 og lese mer om varianten der.

5. -Lg7. 6. Le3, Sf6. 7. f3, 0-0. 8. Ld3?

Løperen står ikke godt her. 8. Lc4 eller 8. Le2 med ideen Sd2 og 0-0 er bedre.

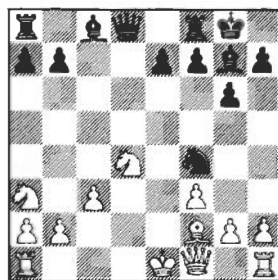
8. -Se5. 9. Sa3

En randspringer er sjelden god, heller ikke her hvor den snart bukker under.

9. -d5. 10. exd5, Sxd5. 11. Lf2

Bedre er 11. Dd2.

11. -Sxd3+. 12. Dxd3, Sf4. 13. Df1

13. -e5! 14. g3??

Nå raser den hvite stillingen sammen, men det finnes ingen gode alternativer. 14. Sdc2 er ikke fullt så ille, men taper bonde etter 14. -Sd3+. 14. Sdb5 holder ikke, f. eks. 14. -a6. 15. Sa7, Sd3+. 16. Ke2, Scf2. 17. Dxf2, Lf5 med mange heslige trusler.

14. -exf4. 15. gxf4, dxc3. 16. Le3

Hvit oppdager at han

WARDØ

Spillested:

Spilledag:

Kontaktmann:

Leif M. Kofoed,
Idrettsvegen 43,
9950 Vardø.

ØKSFJORD

Spillested: Barneskolens
gymnastikksal.

Spilledag: Fredag.

Kontaktmann:

Leif Andreassen,
Postboks 71,
9551 Øksfjord.
Tlf. (084) 30 100 1
(ktr.) - 54 (prv.)

Svein Thrana

LEIF JACOBSEN

ikke kan slå på c3. Heller ingen andre trekk er holdbare pga. truslene 16. -Te8 go 16. -cxb2. Hvit burde gitt opp.

16. -cxb2. 17. Td1, Da5 +

Og hvit ga opp omkring 40. trekk.

Spilt: 3. desember 1977.

(Komm. av Tor Nilssen).

WARDØ — VADSØ

Spilt: 5. februar 1978.

Resultat: 7-7.

Matchtabell. (Vardøs spillere nevnt først).

1. Gudmund Farstad . . . 2.0
- Tor Nilssen 0.0
2. Sverre Andresen . . . 0.0
- Hans F. Esbensen . . . 2.0
3. Viktor Rosanoff . . . 0.0
- Harald Oldernes . . . 2.0
4. Bjørn A. Sundsfjord . 0.0
- Olav Wold 1.0

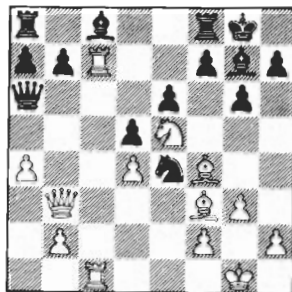
- Leif M. Kofoed 0.0
- Olav Wold 1.0
5. Dagfinn Eggen . . . 2.0
- Olaf Andersen 0.0
6. André Kristiansen . . 1.0
- Aksel Hildonen 1.0
7. Rolf B. Karlsen . . . 1.0
- Arvid Karlsen 0.0
- Per O. Bårdsen 1.0
- Arvid Karlsen 0.0

RETI

Hvit: Gudmund Farstad,
Vardø

Sort: Tor Nilssen,
Vadsø

1. Sf3, d5. 2. g3, c6. 3. Lg2, g6. 4. c4, Sf6. 5. 0-0, Lg7. 6. d4, 0-0. 7. a4, Sbd7. 8. Sc3, Te8. 9. cxd5. 10. Sxd5, cxd5. 11. Db3, Sf6. 12. Se5, e6. 13. Lg5, Dd6. 14. Lf4, Da6. 15. Tfc1, Dxe2. 16. Lf3, Da6. 17. Tc7, Tf8. 18. Tac1, Se4.

19. Sxf7!, Lxd4?

Klart bedre var 19. -Txf7. 20. Txc8 + osv., og sort står slett ikke så dårlig.

20. Sh6+, Kh8. 21. Lxe4, dxe4. 22. Db4!

Derfor! Nå truer såvel 23. Dxf8 + som 23. Dxd4 +. Sort ser dronningofre alle vegne (22. -Td8. 23. Dxd4 +, Txd4. 24. Le5 matt, ev. 22. -Lg7. 23. Dxf8 +, Lxf8. 24. Le5 + og matt) og blir desperat.

Gudmund Farstad

NORD - NORSKE MESTERSKAP

VED FRANS LARSEN

Bodø 1969

Et intimt og hyggelig arrangement! Om mesterskapet (dvs. deltagertallet) kvantitetsmessig betegnet et steg bakover, fulgte ikke mesterklassen samme tendens. Sjeldent har man klart å stable såpass mange og gode spillere på ett brett(!), dessuten var partikvaliteten også meget høy, relativt sett!

Typisk for den unge sjakkgenerasjons høye status allerede den gang, var 18-årige Sverre Heim's seier ingenlunde sensasjonell, men overlegenheten og måten han vant på var ialfall overraskende for kjennere sør for Tromsø. Bemerk således partiet A. Melchior — S. Heim. Sluttangrepet der betegner utvilsomt noe av det aller fineste som har vært prestert i disse NNM gjennom tidene!

Forøvrig gjorde «patriarkene» det fint med sine 5. og 6. plasser. Eskild Kristensens deltagelse i Bodø 1969 skulle vise seg å bli hans siste. Med sine 7 nordnorske mesterskap, omlag 20(!) Narvik-mesterskap og

fremdeles «still going strong») er han en av kjempene innen nord-norsk sjakk.

I den andre ende av livslinjen debuterte unge Stein Jensen fra Harstad i juniorklassen. Her ble det en suveren jumboplass med et halvt poeng — men han kom igjen!

For annen gang ble Nord-Norges Sjakkforbunds Hederstegn (for utmerket sjakklig og/eller administrativ innsats) utdelt. De første som mottok denne i 1966 var Sverre Melvær og Nils K. Svendsen, begge Tromsø, Eskild Kristensen, Narvik, og Alfred Nilsen, Bodø. Denne gang ble Sigurd, Erling og Paul Svedenborg beæret med utmerkelsen. Ikke noe å si på det!

Noen ord om partistoffet. For første gang siden serien om nnm startet med Tromsø 1960, har redaktøren hatt tilgang på samtlige partier i Klasse Mester. Det sier seg selv at man da bare kan velge og vrake, noe som forhåpentligvis merkes på partikvaliteten. (Ytterligere et dusin kunne endog forsvares å ta med!).

Imidlertid skal man ikke falle for fristelsen å ta dette som bevis for at det kun i våre dager blir spilt god sjakk! De kunne i den gamle tiden også, det er bare det sørgelige at mange av «bevisene» ligger begravet i papirkurvne.

Skjønt, kanskje har noen lesere et eller annet på lager?!

Spilledager: 24. — 26. mai.

Spillested: Bodø Handelsstand.

Deltagerantall: 46 spillere.

Turn.leder: Einar Danielssen.

Lagmester: Bodø.

KLASSE I:

1. Jan Jacobsen, Bodø 5.0
2. Jan Muri, Bodø 4.5
3. Sig. Thune, Harstad 4.0
4. Steinar Jenssen, N.vik 3.5
5. Finn Hobæk, Bodø 3.0
6. Bjarne Skagen, Bodø 3.0
7. Gudm. Hoseth, Bodø 2.5
8. Vigleik Blix, Sortland 2.5

KLASSE II:

1. Alb. Schuitema, Bodø 5.0
2. Helge Theting, Bodø 4.5
3. Idar Kågstrøm, Mo 4.5
4. K. Jacobsen, H.stad 3.5
5. Tore Sverdrup, Bodø 3.5

1. Sverre Heim, Tromsø	+7	+10	=3	+2	+8	=4	5.0
2. Dag Svedenborg, Narvik	=12	+11	+5	-1	+3	=8	4.0
3. Gunnar Johnsen, Tromsø	=9	+4	=1	+8	-2	=6	3.5
4. Frans Larsen, Tromsø	=5	-3	=12	+10	+6	=1	3.5
5. Alfred Nilsen, Bodø	=4	+9	-2	=6	=11	=7	3.0
6. Eskild Kristensen, Narvik	-10	+7	+9	=5	-4	=3	3.0
7. Arne Melchior, Harstad	-1	-6	+11	=9	+10	=5	3.0
8. Sigurd Svedenborg, Narvik	=11	+12	+10	-3	-1	=2	3.0
9. Kyrre Melchior, Harstad	=3	-5	-6	=7	+12	+11	3.0
10. Bjarne Jacobsen jr., Bodø	+6	-1	-8	-4	-7	+12	2.0
11. Edmund Forselv, Narvik	=8	-2	-7	+12	=5	-9	2.0
12. Erling Svedenborg, Narvik	=2	-8	=4	-11	-9	-10	1.0

6. Atle Rossvold, N.vik 3.0
 7. L. Karlsen, St.nes 2.5
 8. Harald Eilefsen, H.stad 2.5

KLASSE JUNIOR:

1. Per Omtvedt, N.vik 5.0
 2. Steinar Kvarv, Bodø 4.0
 3. Tarjei Eck-Hansen, Bodø 4.0
 4. Noel Mikalsen, Bodø 3.5
 5. Tor Medalen, Bodø 3.5
 6. Per A. Pedersen, St.nes 3.0
 7. Roy Evensen, Harstad 3.0
 8. Inge Hovdan, St.nes 3.0
 12. S. Jensen, Harstad 0.5

NIMZO-INDISK

Hvit: A. Melchior, H.stad
 H.stad

Sort: Sverre Heim, Tromsø

1. d4, Sf6. 2. c4, e6. 3. Sc3, Lb4. 4. Dc2, c5. 5. 5. dxc5, 0-0.

Hvis straks 5. -Sa6, så 6. a3, Lxc3+. 7. Dxc3, Sxc5. 8. f3, og hvit får løperparet og romovervekt i centrum. 6. Sf3

Et godt alternativ er 6. Lf4.

6. -Sa6. 7. e3, Sxc5. 8. Le2, Sce4.

Takket være hvits lite ambisiøse utviklingsmåte har sort fått en bekvem stilling. Godt er ellers også 8. -d5 eller 8. -b6.

9. Ld2, Sxc3?

Bedre 9. -Sxd2 fulgt av d5, og sort står best.

10. Lxc3, Lxc3+. 11. Dxc3, b6. 12. 0-0, Lb7. 13. Tfd1(?)

Bedre først 13. Da3.

13. -De7. 14. Sd4(?), Se4.

Eller 14. -d5 med omtrent likt spill.

15. Db3

Med sitt forrige trekk fjernet hvit en offiser fra kongefløyen, nå unnlater han å komme kongefløyen til unnsetning med 15. De1. Sort får dermed anledning til å bygge opp et kongeangrep langs den lange hvite diagonalen.

15. -Dh4. 16. f3, Sg5. 17. e4,f5!

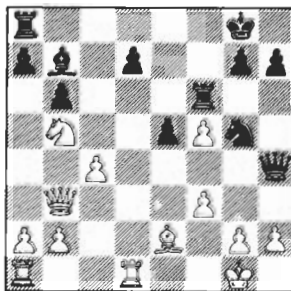
Hvits centumsstilling m å sprenges, nær sagt for

Sverre Heim

enhver pris.

18. exf5, e5! 19. Sb5, Tf6.

20. Td6

Dersom 20. Txd7, så kunne fortsettelsen bli 20. -Th6! 21. Txb7 (21. h3, Sxh3+. 22. gxh3, Dg3+. 23. Kf1, Txh3, og hvit blir matt), Dxh2+. 21. Kf2, Sh3+. 22. Ke1, Td8! 23. c5+, Kh8. 24. Sd6, Dg1+. 25. Kd2, Dxc5. 26. gxh3, Thxd6+. 27. Ke1, Dg1+. 28. Lf1, Td2 og matt. Selvsagt finnes bivarianter som ikke er angitt her, men jeg har ikke funnet noen som gir hvit håp om å redde seg ut av kongeangrepet.

Hvit kunne også forsøke 20. Sd6. Sort fortsetter da best med 20. -Lc6 og senere Th6 (ev. etter forutgående Taf8 for å ha et mulig kvalitetsoffer klart mot en senere springersjakk på f7). Sorts offiser er da ideelt postert for kongeangrepet. Hvits forsvar må bli meget problematisk. Kan hende gjør han best i å forsøke manøveren 20. Sd6 fulgt av Se4.

20. -Txf5.

Feltet d6 er nå ikke lenger tilgjengelig for hvits springer.

21. Txd7

Nå blir hvits kongestilling sprengt i filler med en offiserie:

21. -Lxf3.

Om nå 22. gxf3, så 22. -Sh3+. 23. Kh1, Tg5, og hvit blir matt. Eller 22. Lxf3, Sxf3+. 23. gxf3, Tg5+. 24. Kf1, Dxh2. 25. De3, Tg2, og hvit er hjelpeløs. Han prøver derfor en tredje mulighet.

22. Sd6, Sh3+! 23. Kh1, Lxg2+!

En annen avgjørende angrepsfortsettelse er 23. -Df2

med bl. a. truselen Dg1+. Hvit kan imidlertid da utsette matten noen trekk med 23. Dxf3.

24. Kxg2, Tf2+. 25. Kh1, Txh2+! 26. Kxh2, Sf4+. 27. Kg1, Dg5+. 28. Kf2, Dg2+. 29. Oppgitt.

Det følger matt i neste trekk.

(Komm. av Sverre Heim).

FRANSK

Hvit: Dag Svedenborg,
Narvik

Sort: Gunnar Johnsen,
Tromsø

1. e4, e6.

Bedre er 1. -e5.

2. d4, d5. 3. Sc3, Lb4. 4. e5, c5. 5. a3, Lxc3+. 6. bxc3, Da5(?)

Et trekk som ifølge samtidens teoretikere (Keres) «ikke fortjener alvorlig overveielse». De beste trekk er 6. -Se7 og 6. -Dc7.

7. Ld2, Se7.

Den konsekvente fortsettelse er 7. -Da4, for å forhindre a-bondens frammarsj.

8. Sf3(?)

Merkelig nok vraker angrepsspilleren Svedenborg det naturlige 8. Dg4 med kraftig angrep, da den sorte dronninga ikke deltar aktivt i forsvaret av kongefløyen.

8. -c4. 9. g3, Ld7. 10. Lh3(!), Sbc6. 11. 0-0, Sg6?

Langt bedre var 11. -0-0. Som det vil vise seg er teksttrekket svært lite effektivt.

12. Se1!, 0-0. 13. f4, Sce7. 14. Sf3, f6?

Forhatet. Nå blir sort svak på e6.

15. exf6, Txf6. 16. De1,

Sf5. 17. g4!, Sd6. 18. g5, Tf5.

Relativt best. Sort kan ikke tillate innslaget på e6, og bør være fortapt.

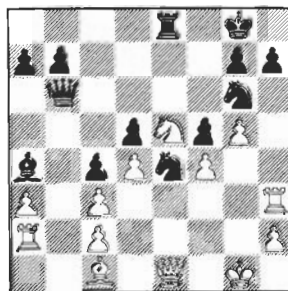
Gunnar Johnsen

19. Lxf5, exf5. 20. Se5, Te8. 21. Tf3, La4. 22. Ta2?

Kunstig! Langt bedre var 22. Dd1, som gjør Se5 mobil, dekker bonden og dessuten i visse varianter forbereder et dronningutfall til h5.

22. -Se4. 23. Th3?, Db6! 24. Lc1

Sort truet med avslag på d2, etterfulgt av Db1+ og Ta2 ryker. Sort får motsjanser takket være følgende fiske kombinasjon.

24. -Sxg5! 25. fxcg5, Sxe5(?)

Langt mer utsiktsrikt er 25. -Txe5, bl. a. fordi Sf6 da

holder h4 under oppsikt. Forsøker hvit seg med 26. Dd1, som forhindrer Db1 og truer Tb2 hvoretter Te5 faller, har sort varianten 26. -Te4. 27. Tb2, De6. 27. Kf2, f4! 28. Tf3, Dg4 og vinner. Dette bare ment som en antydning. Etter teksttrekket oppstår det interessante forviklinger som hvit kommer best ut av. Men fallgrubene er mange i en slik stilling.

26. Dh4, Sf3+. 27. Txf3, Db1. 28. Df4!, Te1+.

28. -Dxa2 taper direkte pga. 29. Dxf5, g6. 30. Df7+, Kh8. 31. Te3! 29. Kf2!, Txc1

Sort taper sluttspillet etter 29. -Dxc1 pga. dronningavbytte. I stedet velger han å gå matt.

30. Db8+, Kf7. 31. Dc7+, Kg6. 32. Dd6+, Kh5. 33. Th3+, Kxg5. 34. Tg3+

Begge spillere har i lengere tid vært i stor tidsnød.

34. -Kh5. 35. Th3+, Kg5. 36. De7+, Kg6. 37. Tg3+, Kh6. 38. Dh4 matt.

(Komm. av Svein H. Johnsen).

GAMMEL-INDISK

Hvit: Alfred Nilsen, Bodø
Sort: K. Melchior, Harstad

1. d4, Sf6. 2. c4, d6. 3. Sc3, e5(!)

Virker litt provoserende, men svart kan neppe ha noen for del av en variant som 4. dxe5, dxe5. 5. Dxd8+, Kxd8. Alfred lar seg imidlertid ikke provosere!

4. d5, Le7. 5. g3, 0-0. 6. Lg2, Se8. 7. e4, Lg5?

Virker mer originalt enn godt. 7. -f5! er naturlig og konsekvent.

8. Sge2, Lxc1. 9. Dxc1(?)

Igjen mer originalt enn godt. Mer naturlig virker 9. Txc1 eller endog 9. Sxc1 fulgt av Sd3 og ev. b4 og c5. Men Alfred vil «fram med madammen!»

9. -a5(?). 10. 0-0, Lg4(?)

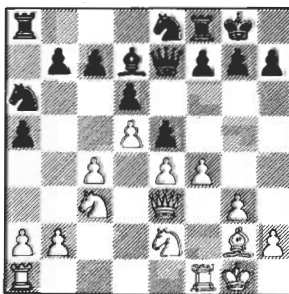
Fremdeles var det naturlige trekk f5! best, både i 9. og 10. trekk.

11. f3, Ld7. 12. De3, Sa6(?)

Dette var siste sjanse!

13. f4, De7.

Svart vil helst ikke ha en svak bonde på e5 etter f. eks. 13. -f5. 14. fxe5, dxe5. Dårlige er 13. -exf4? 14. gxf4! og gjennombruddet på e5 kommer før eller senere.

14. f5!

Dermed er svarts muligheter til motspill på kongefløyen beseglet.

14. -Sf6. 15. h3, Sc5. 16. g4, h6. 17. Sg3, a4. 18. g5, hxg5. 19. Dxc5, Tfe8.

Hvit har ved enkle trekk satt i gang et angrep mot den svarte majestet, og svart mangler motspill. 19. -Sxd5 var fristende, men strander på 20. f6!, Sxf6. 21. Sh5!

20. Tf3?, Ta6??

Men nå var 20. -Sxd5 mulig. Alfred lever farlig!

21. Sh5, Sxh5. 22. Dxc5, Df6. 23. Txf1, Tb6.

«Gutten tror han er alene på brettet!» Denne replikken var typisk for Alfred i lignende situasjoner.

24. Tf2, Kf8. 25. Tg3, Ke7. 26. Dh7, Tb4. 27. Lf1

Alfred har, som vanlig, god tid. Det haster ikke med å ta den fortapte bonden på g7. Svarts stilling er tapt.

27. -b5. 28. Tg7

Svart håpet kanskje på 28. cxb5?, Sxe4! med motspill. Men Alfred vet når han skal slå til!

28. -bxc4. 29. Tfg2

Truer 30. T2g6. Svart er uten forsvar og begår derfor likegodt harakiri.

29. -Sxe4? 30. Sxe4, Dxf5. 31. Dh4+, oppgitt.

Det er matt i senest to trekk.

(Komm. av Helge Theting).

FRANSK

Hvit: Dag Svedenborg, N.vik

Sort: Sverre Heim, Tromsø

1. e4, e6. 2. d3, d5. 3. Sd2, c5. 4. g3, Sc6. 5. Lg2, Sf6. 6. Se2

Vennligere og trolig bedre er springerutvikling til f3.

6. -Le7. 7. h3, 0-0. 8. 0-0, e5. 9. f4, dxe4. 10. dxe4, b6. 11. c3?

Sorts beslutning i 8. og 9. trekk har vært litt tvilsom i det hvit har fått d5 som et sterkt springerfelt. Med 11. c3 svekker hvit d3 og vanskeliggjør springer vandringen til d5.

11. -La6. 12. Te1, Dc7.

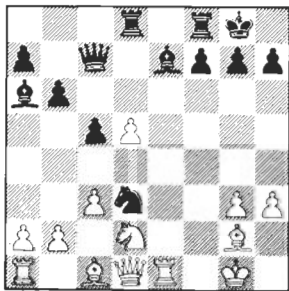
Godt er også 12. -Sh5.

13. fxe5

Dersom 13. f5, så kan sort med Sh5 og ev. Lg5, kombinert med Td8, få et sterkt trykk mot hvits stilling. Åpningen av centrum gjør imidlertid hvits problemer enda større.

13. -Sxe5. 14. Sf4, Tad8. 15. Sd5, Sxd5. 16. exd5, Sd3.

Hvit har nå en strategisk tapt stilling. Dårlig utvikling, svekket kongestilling, svake felter i centrum. Det går ikke mange trekk før dette gir seg utslag i materielle tap.

17. Te4, Lg5. 18. c4, Dxc3. 19. De2, Sf4. 20. Dg4, Dxc4. 21. hxg4, Sd3.

Sorts lette offiserer har idealposisjoner. Nye bonde-tap er uunngåelige.

22. Sb3, Lxc1. 23. Sxc1, Sxb2. 24. Lf1, Tfe8. 25. Tf4, g5. 26. Tf5, h6. 27. Sd3, Sxc4. 28. Sb2

Bedre, men selvsagt utilstrekkelig, var 28. Sf2.

28. -Te4. 29. Sxc4, Txc4+. 30. Lg2, Lxc4. 31. Td1, Td4. 32. Txd4, cxd4. 33. a3, d3. 34. Oppgitt.

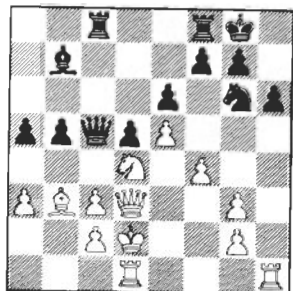
(Komm. av Sverre Heim).

SICILIANSK

Hvit: S. Svedenborg, Narvik

Sort: E. Svedenborg, Narvik

1. e4, e6. 2. d4, c5. 3. Sf3, b6. 4. Sc3, cxd4, Lb7. 6. Lc6, Sc6. 7. Le3, Sf6. 8. De2, Lb4. 9. f3, Lxc3+. 10. bxc3, 0-0. 11. Lg5, h6. 12. Lh4, Se5. 13. Lb3, Sg6. 14. Lg3, d5. 15. Td1, De7. 16. e5, Sh5. 17. De3, La6. 18. f4, Dc5. 19. Df3, Sxg3. 20. hxg3, Tac8. 21. Kd2, b5. 22. a3, Lb7. 23. Dd3, a5.

24. Sxe6!

Dypere enn som så! Springerofferet inneholder et overraskende poeng i neste trekk.

24. -fxe6. 25. Txxh6!

Mange sjakkspillere ville nok ha valgt 25. Dxc6, men da synes sort å oppnå fordel

Sigurd Svedenborg

Erling Svedenborg

med mellomtrekket 25. -a4! 26. Txxh6 (26. Dxc6+, Tf7), axb3, og hvits angrep slår ikke igjennom.

25. -Se7(?)

Selvsagt kan ikke sort ta imot tårnofferet: 25. -gxh6? 26. Dxc6+ fulgt av matt, (29. Th1 matt), men Erling Svedenborg burde nok ha ofret tilbake med 25. -Dxc3+. 26. Dxc3, Txc3. 27. Txc6, Tfc8. 28. a4, og sort er fremdeles med.

26. Dh7+, Kf7. 27. Tf6+, Ke8. 28. Dxc7, Dxc3+. 29. Ke2, Tg8.

Ikke 29. -Txf6. 30. exf6, Sf5. 31. f7+, Kd7. 32. Dxc3, og hvit vinner.

30. Df7+, Kd8. 31. Td3?

En skjønnehetsfeil! 31. Txe6!, Te8. 32. Lxd5! danner den rette avslutning på Sigurds fine kombinasjonsopplegg. (32. -Dxc2+. 33. Td2, Lxd5. 34. Td6+!). Bemerkt også at springeren på e7 er bundet pga. Txe8 matt.

31. -Dc6?

Den som gjør den siste feil! Etter 31. -Dc5! som gir Se7 en ekstragardering, bør sort vinne, f. eks. 32. Txe6, Te8.

32. Txe6, De8. 33. Txe7, oppgitt.

Etter en del avbyttere må hvits bønder på kongefløyen vinne.

(Komm. av Frans Larsen).

SLAVISK

Hvit: Gunnar Johnsen,
Tromsø

Sort: Sigurd Svedenborg,
Narvik

1. d4, d5.

Et av de sjeldne tilfelle hvor Sigurd Svedenborg besvarte 1. d4 med 1. -d5, og altså senere Slavisk. Vanligvis valgte han kongeindiske oppstillinger mot hvits førstetrekk d4.

2. Sf3, Sf6. 3. c4, c6. 4. Sc3, dxc4. 5. a4, Lf5. 6. e3

Et annet velkjent åpningsskjema er løperfianchetto til g3, dvs. 6. Se5, Sbd7. 7. Sxc4, Dc7. 8. g3 osv.

6. -e6. 7. Lxc4, Lb4. 8. 0-0, 0-0. 9. Sh4

Sin vane tro (særlig på den tid!) velger Gunnar Johnsen en skarp variant, og Sigurd er er med sitt neste trekk (som jo kunne erstattes med 9. -Lg6) med på notene. Spillbart her er selvsagt også 9. De2 eller 9. Db3.

9. -Lg4. 10. f3, Sd5.

En annen karakter får spillet etter 10. -Lh5. 11. g4, fulgt av avslag på g6 og Db3.

11. fxg4, Dxb4. 12. e4!?

En naturlig konsekvens av trekket 9. Sh4. Teorien opererer også med 12. Df3.

12. -Sf6?

Tapstrekket. Slik sort nå spiller, geråder hans dronning i akutt åndenød på hvits kongefløy. Sort burde heller tatt imot hansken (dvs. bondeofferet) med 12. -Sxc3. 13. bxc3, Lxc3. 14. Ta3, og så fikk praktisk spill avgjøre hvorvidt hvits kraftige angrepssjanser oppveier det materielle minus. Spillbart var også 12. -Sb6.

13. g5, Sh5.

Til tap fører også 13. -Sfd7/e8. 14. g3, Dh3. 15. Le2, f5. 16. Tf4.

14. Df3, Ld6. 15. g3

Tvinger sort til før eller senere å bringe et utsiktsløst offisersoffer.

15. -Sxg3. 16. hxg3, Lxg3. 17. Dg2, e5. 18. Se2, Le1. 19. Ta3, oppgitt.

Truselen 20. Th3 er jo meget stygg!

(Komm. av Frans Larsen).

SICILIANSK

Hvit: Sverre Heim, Tromsø

Sort: S. Svedenborg, N.vik

1. e4, c5. 2. Sf3, d6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, Sf6. 5. Sc3,

a6. 6. Lg5, e6. 7. f4, Ld7. 8. Df3, Sc6. 9. 0-0-0, Sxd4. 10. Txd4, Db6. 11. Td1, Lc6. 12. f5, Da5. 13. Lxf6, gxf6. 14. Lc4, De5. 15. The1, 0-0-0. 16. Dh5, Td7. 17. Kb1, Dc5. 18. Lb3, Tc7. 19. Dh3, e5. 20. Dh5, Kb8. 21. Lxf7, Lh6. 22. Dxb6, Txf7. 23. De3, Tg8. 24. g3, Tgg7. 25. Dxc5, dxc5. 26. Kc1, Kc7. 27. Sd5+, Lxd5. 28. Txd5, b6. 29. Kd2, Td7. 30. Txd7+, Txd7+. 31. Ke3, b5. 32. g4, h6. 33. h4, Kd8. 34. Te2, Ke7. 35. Td2, Td4. 36. c3, Txd2. 37. Kxd2, Kd6. 38. c4, Ke7. 39. Kc3, Kd6. 40. cxb5, axb5. 41. a4, bxa4. 42. Kc4, Kc6. 43. h5, oppgitt.

KATALANSK

Hvit: Frans Larsen,
Tromsø

Sort: E. Kristensen, N.vik

1. c4, Sf6. 2. Sc3, d5. 3. cxd5, Sxd5. 4. g3, c6. 5. Lg2, e6. 6. Sf3, Le7. 7. 0-0, 0-0. 8. d4, Sxc3. 9. bxc3,

Frans Larsen

POSTSJAKK

Postsjakk i Norden

I tillegg til de nasjonale turneringer, spilles det en del minneturneringer, men der blir bare meget sterke spillere innbudt, og tematurneringer. De

nordiske tematurneringer står danskene som vertskap for og påmelding kan skje til:

Willy Abrahamsen, Korkendrupsv. 27, DK 5540 Ullerslev. Dansk postgiro (København) 2 28 57 87. I øyeblikket pågår disse tematurneringene:

Lettisk Gambitt, Jänisch-gambitt, Volgagambitt, Skandinavisk, Volgagambitt, Wienerparti og Göringgambitt.

Opplysninger om disse og andre, europeiske og verdensomspennende, tematurneringer kan fås hos.

Roald Berthelsen (ex Mosjøen), Marnadsvägen 79, S 183 34 Täby.

Ved innbetaling av nr. kr. 22.- på hans postgirokonto (Oslo) 99237 kan man bonnere på «Nordisk Postsjakkblad». Påmelding til WT og EU skal også skje gjennom han, da han er vår kontaktperson for deltakelse utlands. Jeg vil anbefale bladet sterkt.

EM-FINALE Nr. 17.

Startet august 1977 med følgende:

Rosjkov, Miljutin, Kusenkov, Sadowoj, Filzer, Kamenetskij, Podolskij, alle Sov., Dr. Vandroff, Ung, Kuhne, Fra, Kuhnrich, Ø. T., Schutt, Ø. T., Berta, Jug., Lomholt-Hansen, Dan., Livbrandt, Sve. og Sundberg, Sve.

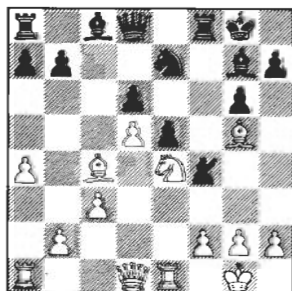
Jeg vil også nevne samlerområdet sjakk-filатели og vil anbefale interesserte å ta kontakt med:

Carl-Eric Fridolfsson, Valhallagatan 9A, S 532 00 Skara, eller L. Rydholm, Vidblickgatan 13, S 412 57 Göteborg.

WIGGO H. EILERTSEN

Sd7. 10. Db3, Da5. 11. Sd2, Sb6. 12. a4, e5. 13. Dc2, exd4. 14. cxd4, Le6. 15. Sb3, Db4. 16. La3, Dxb3. 17. Dxb3, Lxb3. 18. Lxe7, Tfe8. 19. a5, Txe7. 20. axb6, a5. 21. Tfb1, Lc4. 22. e3, Tee8. 23. Lf1, Ld5. 24. Ta4, h5. 25. Tba1, g6. 26. Txa5, Txa5. 27. Txa5, Kg7. 28. Ta7. Tb8. 29. h4, Kf6. 30. Ld3, Lf3. 31. Ta5, Te8. 32. Kf1, Te7. 33. Le2, Ld5. 34. Ke1, Ke6. 35. Kd2, f5. 36. Kc3, Kd6. 37. Lc4, Le4. 38. Kb4, Tg7. 39. Ta8, Ld5. 40. Td8+, Td7. 41. Txd7+, oppgitt.

DAG SVEDENBORG

SIGURD SVEDENBORG

Bortsett fra sitt blinkskudd mot sin bror Erling fikk Sigurd Svedenborg lite til i dette NNM. Hans 8. plass i turneringen forteller i grunnen alt, og det er et stort spørsmål om Sigurd Svedenborg noensinne kom såpass langt nede på resultatlistene i sin lange sjakkariere.

Spillet utfra vår diagramstilling understreker Sigurds dårlige form. Her spiller han nemlig 20. Db3? og overser altså totalt den enkle kombinasjon 20. Sxd6! som vinner bonde, til og med sorts viktige blokadebonde på d6. Som man lett ser, er springeren tabu: 20. -Dxd6? 21. Lxe7, Dxe7. 22. d6+ osv.

Normalt var dette ting Sigurd Svedenborg ville funnet frem til med «bind for øynene», men er man ut av form, så er man ut av form! For ordens skyld: Spillerne tok remis etter ytterligere fem trekk.

(Komm. av Frans Larsen).

INTERNASJONAL POSTSJAKK

v./Wiggo H. Eilertsen, Tromsø

VM VIII FINALEN

Stillingen når 26 partier gjenstår: (uferdige i parentes):

1. Sagorovskij, Sov.	8	(4)
2. Sloth, Dan.	7.5	(4)
3. Chasin, Sov.	7.5	(1)
4. Mädlar, Ø. T.	6.5	(4)
5. Kosenkov, Sov.	6	(5)
6. Arnlind, Sve.	6	(4)
7. De Carbonnel, V. T.	6	(2)
8. Dunhaupt, V. T.	5.5	(3)
9. Walther, Sch.	5.5	(2)
10. Boey, Bel.	5.5	(0)
11. Estrin, Sov.	5	(4)
12. Kletsel, Sov.	5	(4)
13. Siklos, Can.	2	(6)
14. Abramov, Sov.	2	(5)
15. NUN, Tsj.	1	(4)

Som man ser har Jørgen Sloth, vår danske venn, utmerkede sjanser til å gå til topps. Han har Estrin, Kletsel, Abramov og Nun igjen, mens Sagorovskij har et vanskelig program med Mädlar, Kosenkov, Arnlind og Dunhaupt. Mädlar og Kosenkov må absolutt ikke fraskrives sjanser, og Arnlind kan få full uttelling.

VM IX FINALEN

Denne startet 1. mars 1977 med følgende deltagere:

1. Orneltsjenko	2	Dr. Stern	Ø. T.
3. Sacharov	ov.	4. Anton	Rom.
5. Mallee	V. T.	6. Michailov	Sov.
7. Sanakojev	Sov.	8. Sanchez Pouso	Ven.
9. Dr. Baumach	Ø. T.	10. Dr. Abramson	Sov.
11. Szanto	Ung.	12. Porreca	Ita.
13. Cross	USA	14. Yim	Sov.
15. Sorokin	Sov.	16. Erkebjærg	Dan.
17. Krykov	Sov.		

Senere er Miljuton, Sov. kommet inn, sannsynligvis for Krykov.

WORLD CUP II-FINALEN

Denne startet 15/11-77 med følgende:

1. Nyman	S.	2. Tschepurnoj	Sov.
3. Barsch	Ø. T.	4. Oechslein	V. T.
5. Bokkava	Sov.	6. Nesis	Sov.
7. Palciauskas	Sov.	8. Lecroq	Fra.
9. Sjoman	Fin.	10. Mathe	Ung.
13. Ussaykij	Sov.	Ertl	V. T.
15. Anton	Rom.	16. Schatunov	Sov.
17. Kujik	Sov.		

VM XI-SEMIFINALER

Gruppe	Nr.	Nr.	Pts.	uspilt
1.	1. Pereira	Por.	5.5	2
	2. Berglund	Sve.	5	5
	3. Kalinj	Sov.	5	5
2.	1. Sande	Nor.	9	1
	2. Vistejck	Sov.	6	5
	1. Stenud	Nor.	7.5	3
3.	2. Sarosy	Dan.	7	1
	3. Andrejev	Bul.	4.5	5
I køen ligger Sagorovskij				

4.	1. Cording	V. T.	6.5	2
	2. Pouso	Ven.	5.5	5
	3. Gavrilov	Sov.	5.5	3
	— Aarseth	Nor.	4.5	4
5.	1. Andersson	Sve.	9	2
	2. Sokolov	Sov.	7	6
	3. Van Der Spek	Ned.	6	5
6.	1. Sorokin	Sov.	7.5	2
	2. Franzen	Tsj.	7	4
	3. Brockxx	Bel.	6.5	4
7.	1. Sirotkin	Sov.	8.5	2
	2. Danner	Øst.	7.5	3
8.	1. Burger	V. T.	7	4
	2. Hernod	Sve.	7	3

Som man vil kunne se, har Norden sjanse til å få med 6 mann! Og både Sloth og Arnlind har sjansen i VII, VM-finale!

I verdensturneringene — løpende bånd — 15-mannsgrupper deltar i mesterklassen:

WT-M-GT 35	Bjørneraas	Nor.	nr. 12	5.5 (+ 5 = 1 - 8)	= (39%)
WT-M-GT 42	Bjørneraas	Nor.			
WT-M-GT 53	Bjørneraas	Nor.			
WT-M-GT 58	Wik	Nor.			
WT-M-GT 68	Johansen	Nor.			
WT-M-GT 75	Eilertsen	Nor.			

Syvmannsgrupper:

WT-M 62	Skaslien	Nor.	nr. 43 (+ 1 4 1)	(50%)
WT-M 69	Natskr	Nor.		
WT-M 72	Sande	Nor.		
WT-M 105	Nordal	Nor.	(trakk seg p.g.a. sykdom)	
WT-M 116	Abrahamell	Nor.		
WT-M 117	Skaslien	Nor.		
WT-M 141	Eilertsen	Nor.		

Europa-15-mannsgrupper:

EU-M-GT 82	Flattum	Nor.	nr. 49 (+ 7 4 3)	= (64%)
EU-M-GT 106	Jarhelle, A.	Nor.		
EU-M-GT 117	Jarhelle, A.	Nor.		
EU-M-GT 98	Wik	Nor.	(+ 5 - 1 usp. 8)	
EU-M-GT 129	Eilertsen	Nor.		

En liten tragedie fra den siste gruppen for å glede leserne:

SICILIANSK

Hvit: Dr. W. Wittmann, Øst. — W. H. Eilertsen, Nor.

Sort: Eilertsen, Nor.

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, e5 6. Sdb5, d6. 7. Lg5, a6 8. Sa3, b5 9. Lxf6, gxh6 10. Sd5, f5 11. Ld3, Se7? (Nyhet. Herskal 11. Le6 skje i 12. Sf6 matt.

Europa-7-mannsgrupper:

EU-M 351	Øverås	Nor.	
EU-M 425	Wicklund-Hansen	Nor.	
EU-M 432	Eilertsen	Nor.	
Higher class (mellom M og I):			
EU-H 411	Wicklund-Hansen	Nor.	nr. 52 av 6 pts
EU-H 423	Rennemo	Nor.	nr. 2/3 (+ 4 - 1) 4.5 pts
EU-H 509	Standal	Nor.	

Klasse I:

WT-I 380	Svinset	Nor.	
WT-I 381	Fengsrud	Nor.	
EU-I 619	Wicklund-Hansen	Nor.	2/3 3.5 av 5 (0.5111)
EU-I 747	Standal	Nor.	nr. 1.5.5 av 6 (0.511111)

NM 1977

for aller siste gang

FRANSK

Hvit: Torbj. Burchard,
N.vik

Sort: Kjetil Vollan, Bodø

NM 1977 — Klasse Mester.

1. e4, e6. 2. b3, Sf6(?). 3. e5, Sd5. 4. c4, Sb6. 5. Lb2, d6.

Dette er nødvendig for i det hele tatt å få ut brik-

22. -Lxf2+(?). 23. Kg2, Ld7. 24. Le5+, oppgitt.

(Komm. av Frans Larsen).

DRONNINGGAMBIT

Hvit: Hans F. Esbensen,
Vadsø

Sort: Sverre Andresen,
Vardø

1. d4, Sf6. 2. c4, d5. 3. Sc3, e6. 4. a3, h6. 5. e3, c6. 6. Ld3, Sbd7. 7. Sf3, Ld6. 8. 0-0, Lc7. 9. Te1, dxc4. 10. Lxc4, Sb6. 11. La2, Sbd5. 12. e4, Sxc3. 13. bxc3, 0-0. 14. Dd3, a5. 15. e5, Sd7. 16. Lb1, f5. 17. exf6p, Sxf6. 18. Lxh6, De8. 19. Lg5, Dh5. 20. h4, b5. 21. Se5, Lxe5. 22. Txe5, Sg4. 23. Te2, Ld7. 24. f3, Sh6. 25. Dh7+, Kf7. 26. g4, Th8. 27. Dxh8, Dxc4+. 28. fxc4, Txx8. 29. Tf2+, Kg8. 30. Le7, Sf7. 31. h5, Th6. 32. Lg6, Le8. 33. Taf1, oppgitt.

kene. Hvit står allerede best.

6. exd6, cxd6. 7. Dg4?!, e5. 8. Dg3, Sc6.

Truselen 9. -Sb4, rettet mot de svake feltene c3 og d3, er reell.

9. a3, f6?!

Spilt etter nøye overveielse, idet planen er i fred og ro å få spille d5. Men sort har ikke sett hvits neste trekk.

10. Ld3, Le6!?

Konsekvensen av sorts forrige trekk.

11. Lxh7, d5. 12. Lg6+(?), Lf7. 13. Lxf7+?, Kxf7.

Kongen har funnet et ypperlig fristed på f7 etter at rokademuligheten ble ødelagt. Med bondemajoritet i sentrum og aktivt offisersspill har sort nå minst kompensasjon for bonden.

14. d3, Ld6. 15. De3!?

Dronningen må bort fra g3, og sort stilles overfor den enkle truselen 16. c5. Trekket innebærer også fristelsen 15. -d4 som låser stillingen når sort tematisk bør sørge for at den brytes opp. 15. -e4!?

Nå kan hvit spille 16. c5 med følgende tenkbare fortsettelse: 16. -exd3. 17. Kf1, d4 med samme fortsettelse som i partiet.

16. Kf1, exd3. 17. c5, d4. 18. De1

På 18. Lxd4 følger 18. -

Sxd4. 19. Dxd4, Le5!

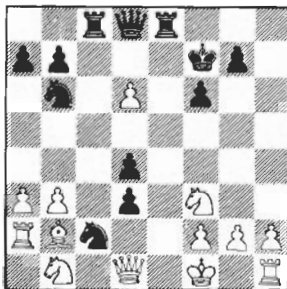
18. -Te8.

Hvit har fått kranget til seg en offiser, men den hvite stillingen er i en miserabel forfatning.

19. cxd6, Sb4. 20. Dd1, Sc2.

21. Ta2, Te8. 22. Sf3

Et vanskelig punkt i partiet. Det ser ut som hvit har avklart det meste. Den kombinatoriske løsning 22. -Se3+?! holder ikke, og sort kan ikke dekke den viktige bonden på d3, eller.....

22. -Te3! 23. Lxd4, Sd5!

Dersom 23. -Txf3. 24. Lxb6!

24. g3

På 24. Kg1 må sort videre i sin offermelodi med 24. -Txf3. 25. Dxf3, Dxd6 med uklar stilling.

24. -Dxd6. 25. Kg2, Txf3.

26. Dxf3, Sxd4. 27. Dh5+

Det fristende 27. Dxd3 besvares med 27. -Dc6, men hvit bør nok allikevel kvitte seg med den farlige

KJETIL VOLLAN

fribonden. Sort har imidlertid bare snau minuttet igjen på 14 trekk, og Burchard går ikke av veien for litt lynspill selv med over kvarteret av betenkningstida igjen.

27. -Kg8. 28. Te1, Se6.

Med trussel på f4.

29. Df3, Tc2! 30. Ta1, Dc6.

Her ble den siste rest av betenkningstiden brukt. Resten er virvelvindsjakk.

Torbjørn Burchard

KORR.SJAKKEN INN I NSF

I de senere år synes det å være blitt mer og mer nærliggende aktuelt å få korrespondanse sjakken innlemmet direkte under Norges Sjakkforbund. Ville tro det var fordelaktigst på mange vis, bl. a. både for å oppnå større bredde foruten lempeligere vilkår for å kunne automatisk delta både som bord- og korr.spiller uten å måtte være medlem i 2 sjakkforbund. Og medlemskap i NSF' koster ikke stort mer enn i NPSF', i tillegg, som rimelig er, inkluderer medlemskap i NSF' et utmerket Norsk Sjakkblad som viktigste informasjonskilde om hva som pulserer i norsk sjakkliv.

Vi kan vel være enig om at den organiserte «bord-sjakken» er tross alt moderskapet for det miljøskapende sjakklike fellesskap og i vesentlig grad rekrutterings opphavet også innen «norsk sjakk». Som dermed og griper automatisk inn for et være eller ikke være for NPSF' for tilgang av gode korr.spillere, m. m.

En avgjørelse om Norges Postsjakkforbunds innlemmelse i Norges Sjakkforbund må derfor nå kunne få en slutførelse, — eller tilsier styreverv så meget av higende ego at saken treneres. Eller hvor har saken sovnet, — i NPSF eller i NSF???

La i det minste NPSF's medlemmer gi sin stemmeavgjørelse!

Henry Pettersen

Ivar Brede Lie

Mosjøen den 1/2 -78

M
O
D
I
G
E

G
U
T
T
E
R

31. h4, Sdc7. 32. Dxc6, bxc6. 33. Td1, Sc5. 34. Td2??

På det naturlige 34. Sd2 vil figheten fortsette.

34. -Sxb3. 35. Txc2, dxc2.

36. Sc3, Sxa1. 37. Se2, Sb5?

Riktig er 37. -Sb3.

38. Sc1, Sxa3. 39. Kf1, Kf7.

40. Ke2, Ke6.

Det ble enda spilt 4-5 oppjagete trekk der hvit marsjerte med kongen til a1 og erobret springeren. Sort fikk likevel to bønder over, og hvit ga opp hengepartiet uten fortsatt spill.

(Komm. av Kjetil Vollan).

TONIKA - toneangivende i et levende musikkmiljø

Når det er snakk om musikk — er Tonika alltid med.
Tonika's forretninger er mer enn et sted man bare kan
gjøre sine innkjøp.

Musikkinteresserte medarbeidere, som selv er aktive
utøvere, gir også råd og veiledning.

Hos Tonika får du også alt på ett sted ved innkjøp av
instrumenter, læremateriell, noter og tilbehør.

Vi representerer verdens ledende merker når det gjelder
korpsinstrumenter. Det skulle være nok å nevne Besson,
Boosey & Hawkes, Conn, Holton, Buffet, Noblet,
Premier, Zildjian.

Vi stiller store krav til oss selv. Det kan du også gjøre.

**NB. Det lønner seg å be oss om tilbud før du gjør
større innkjøp!**

UTVALG - TRADISJON - FAGFOLK

 tonika a.s

— stedet for det aktive og levende musikkmiljø

AVD. NARVIK:
Kirkegt. 36, Postboks 287
8501 Narvik
Tlf. (082) 42 135

FERIE- OG FORRETNINGSREISER

i inn- og utland
bør planlegges ved hjelp av erfarne ekspeditører.

Kontakt

SANDE REISEBYRÅ

ALTA. Tlf. 35 445 - 36 815

FLY — TOG — BÅT — BUSS — HOTELLER

SYDEN-REISER I STORT UTVALG

Vi har besøkt de fleste feriemål,
og kan gi førstehåndsupplysninger.

SKOLESJAKK

Skolesjakk i Tromsø

Med jevne mellomrom har det vært drevet skolesjakk i Tromsø, men merkelig nok har skolesjakken ikke fått noe skikkelig fotfeste. Dette skyldes flere årsaker:

1. Initiativtakerne har måttet slutte fordi skolesjakken ble for tidskrevende.
2. Sviktende interesse blant skoleelevene. Det har rett og slett ikke vært nok elever til å sette igang et kurs.

Av de foran nevnte grunnene har en ikke fått kontinuitet i skolesjakkvirksomheten. For Tromsø Sjakkklubb har nok dette betydd at flere sjakktalenter blant byens skolebarn har dødd bort uten at klubben har fått noen glede av dem.

Pionerene innen skolesjakken i Tromsø 1962-63

De to første som startet opp med skolesjakk i Tromsø var Kaare Nygaard og Lars Bakkeringen. En vakker vinterdag i 1962 spredte de nyheten blant byens skolebarn at de ville forsøke å starte et kurs i

Lars Bakkeringen

Kaare Nygaard

sjakk for skolebarn.

De holdt først til i en av byens skoler, men p.g.a. stor interesse for tiltaket, ble det for trangt med et klasserom. Kurset ble da flyttet til Folkets Hus, hvor en hadde tilholdsted i 1,5 år til skolesjakk virksomheten ble lagt ned for denne gangen.

Kaare Nygaard kan fortelle at elevene ble instruert fra et demonstrasjonsbrett, som de fikk låne av Tromsø Sjakkklubb. Brettet ble flittig brukt og var til stor hjelp, så undervisnings materiellet kunne en iallfall ikke klage på.

Juniorsjakk vi Frans Larsen 1971-74

Skolesjakkaktiviteten ble ikke tatt opp igjen før i 1971. Vi har sakset følgende fra «Nordlys» 5. mars 1973:

«Siden 1971 da Tromsø Sjakkklubs junioravdeling ble gjenopprettet, har gruppen hatt en jevn og sikker fremgang. Pr. i dag teller den 16 spillere fordelt på 8 i junior A, 8 i junior B, mens en allerede har tatt spranget opp i Klasse I.

Allerede flere av de juniorene som har vært med fra starten, veteranene, turde i en ikke alt for fjern fremtid hevde seg bra i Klasse I og det som bedre er.

Og slik skal det være! Hvor Tromsøs juniorspillere står etter nord-norsk målstock, er vanskelig å si. I høstens bykamp spiltes det jevnt mot Narviks juniorer, mens det ble en 5. plass på beste Tromsø-junior i siste nord-norske mesterskap. Men meget kan skje på bare ett år.

Drivkraften bak Tromsø Sjakklubb junior avdeling var Frans Larsen. Han satset på å instruere sine disipler ved hjelp av simultan oppvisninger, gruppeoppgaver, demonstrering av sjakkpartier og praktisk spill. Undervisningen foregikk først på den Katolske Prestegården, senere på IOGT's storsal.

Hvor er det blitt av skolesjakk-spillerne?

Jo, vi kan finne flere av dem igjen som medlemmer av Tromsø Sjakklubb. Det beste eksemplet på en spiller som har gått gradene fra skolesjakkspiller og oppover Reidar Jenssen, som nå er en av Tromsøs og Nord-Norges mest lovende sjakkspillere. Han er svært så kjent for leserne av «Nord-Norsk Sjakk», så noen nærmere presentasjon skulle være overflødig.

Vi skal nå se litt nærmere på et av de første partiene som Reidar Jenssen spilte i Tromsø Sjakklubb. Det ble

spilt i juniorklassen 1. desember 1971. Motstanderen er Jan Inge Hansen, en annen lovende juniorspiller. Det kan jo være artig å sammenligne Jenssens spillestyrke den gangen med dagens spillestyrke.

DRONNINGGAMBIT

Hvit: Reidar Jenssen

Sort: Jan I. Hansen

1. d4, d5. 2. c4, dxc4. 3. Sf3, Sc6. 4. Sc3, Lf5. 5. Lf4

Dette er et typisk skolesjakkparti hvor spillerne hermer etter hverandre.

5. -Sb4

Hvit har allerede fått meget godt spill p.g.a. sin bedre strategiske plassering av brikkene. Dessuten er det siste trekket til sort ikke godt nok gjennomtenkt.

6. Tc1 For å hindre springersjakken på c2.

6. -Sc2 + ?

I de fleste tilfeller er det feil å bytte ut to offiserer mot et tårn, særlig når en har brukt lang tid til å utvikle de to lette offiserene. Det blir jo tempotap!

7. Txc2, Lxc2. 8. Dxc2, e6.

Nå står sort helt elendig, han har ikke utviklet en eneste av sine offiserer. Huff, huff.

9. e3, Dd7

Tenker han på lang roka-de? Det gir i så tilfelle hvit et utmerket angrepsmål. Alle offiserene er jo allerede innstilt mot dette målet. Det skal ikke mye til for bomben eksploderer.

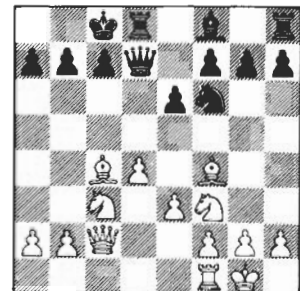
10. Lxc4, 0-0-0? 11. 0-0, Sf6.

Endelig har sort oppdaget at offiserene må utvikles.

REIDAR JENSSEN

Men det er for sent.

12. Se5!, De8. 13. Lb5, De7. 14. Da4, a6?

Huff, huff, huff! Det ligger en mattkombinasjon i luften. Sort har tydeligvis oversett 17. Sc6 matt.

15. Lxa6!, bxa6. 16. Dxa6 +, Kb8. 17. c6 matt.

Sjakk på Tromstun, Tromsdalen og Borgtun skoler

Det har også med jevne mellomrom vært drevet sjakkunder visning ved disse skolene, alt ettersom noen av lærerne har vært kakkinteressert.

TROMSTUN SKOLE:

Ved denne skolen har Franck W. Pettersen og Carl H. Amundsen vært sjakkinstruktører.

TROMSDALENSKOLE:

Wiggo H. Eilertsen har med jevne mellomrom undervist i sjakk.

BORGUN SKOLE:

Jann Amundsen, et tidligere medlem av Tromsø Sjakklubb, har gått i brodden for sjakken ved denne skolen.

Dagens skolesjakk-situasjon i Tromsø

Skolesjakken er på oppblomstring i Tromsø. Dette skyldes først og fremst at sjakk er innført ved flere skoler som valgfag. Følgende skoler har sjakk som valgfag:

Statsøvingsskolen i Tromsø.

Borgun skole.

Sommerlyst ungdomsskole

Tromsø Sjakklubb har også nylig satt igang en juniorklasse for skolesjakkspillere. Det er påmeldt 10 spillere, som møter frem hver mandag på Alfheim til sjakkprat.

IVBJØRN NIMKI

Vardø best i skolesjakkmatch

Søndag 12. februar møttes de beste skolesjakkspillere fra Vardø og Vadsø til en match over 9 bord. Vardøs seier ble såpass klar som 11/5 — 6/5, og enkeltresultatene kan man lese av nedenstående tabell. Vardøs spillere nevnt først.

1. Geir Andreassen	0.0
Georg Krohg	2.0
2. Magne Kofoed	1.5
Lars A. Oldernes	0.5
3. Timo Eggesvik	1.0
Steinar Methi	1.0
4. A. Iversen	2.0
Per Ukvitne	0.0
5. Jan O. Holt	2.0
T. Hoftaniska	0.0
6. Tor A. Stene	2.0
V. Zahl Arntzen	0.0

7. Bengt Eriksen	2.0
Tommy Edvartsen	0.0
8. Jan E. Larsen	1.0
Kjetil Tidemandsen	1.0
9. J. Jensen	0.0
S. Lorentzen	1.0
Hans P. Kofoed	0.0
S. Lorentzen	1.0

Man hadde også funnet tid til en lynsjakkmatch oppi det hele, og også her viste Vardøs unge garde seg som sterkest. Resultat 41. 5-30.5. Som et lite plaster på såret fikk Vadsø dog den individuelle vinner av lynsjakkmatchen. Lars A. Oldernes gikk til topps med 8.5 poeng av 9 mulige.

Frans Larsen

FORMINGSMATERIELL? HOBBYMATERIELL?

KONTAKT:

nordforming

8475 STRAUMSJØEN — Tlf. 800 Bø i Vesterålen

Sjakkongen fra Trondenes

Av Per Kyrre Reymert

Ble det spilt sjakk på Trondenes i middelalderen? Er treskulpturen fra Trondenes en sjakkonge? Dette er spørsmål et arkeologisk funn kan stille og som er forsøkt besvart nedenfor.

Brettspillet sjakk kommer fra Østen. Der fantes det i forskjellige former i begynnelsen av vår tidsregning. På 600-tallet kommer sjakk fra India til Vesten. Sjakk sprer seg i Europa og kom gjennom Italia og Tyskland til Norden i løpet av 1000- og 1100-tallet. Sjakk er

omtalt i sagaene og det er funnet flere sjakkbrikker fra tidlig middelalder. Vi må tro at sjakk var godt kjent i Norge på 1200-tallet.

Ved utgravingen i gårds-
haugen på Trondenes, Harstad kommune, ble det i 1964 funnet en liten treskulptur. Den er antagelig av gran og forestiller en mann som sitter i en kubbestol. Mannen har halvlangt hår i nakken, skjegg og bart. Han har en krone på hodet og en kappe over skuldrene, fig. 1. Kubbestolen, som når

mannen midt opp på ryggen, har øverst på ryggstøt syv, like runde, topper. Hele skulpturen er bare 4 cm høy og 2 cm bred. Den er dyktig utskjært i minste detalj. Selve kronen er litt skadet, men må ha sett ut som på tegningen. Treskulpturens form og størrelse gjør at vi må tro den er en spillbrikke, en sjakkonge.

Sjakkongen ble funnet i et lag høyere enn årestuen fra 1100-tallet, et lag som tilhører 1200-tallet.

Tegning: Frøydis Strand.

Fig. er litt større enn originalen.

Foto: Olga Kvalheim.

Til hjelp for dateringen er kronens form. Den har fire tagger, og det var den vanlige kronetypen i Vest-Europa fra siste på 1000 tallet til ca. 1300. Og i tillegg er hår og skjegg på mannen slik moten krever det i tidlig middelalder. Alt tatt i betraktning hører sjakkongen til på 1200-tallet.

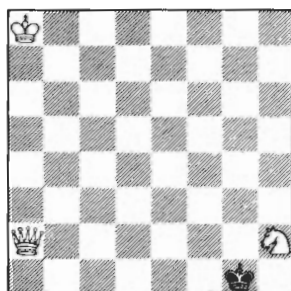
Sjakkongen ble funnet på Trondenes, en gård som må være anlagt på 200-300-tallet. Den ble høvdingesete, og Asbjørn Selsbane bodde her. Fra ca. 1035 til

PROBLEMSJAKK

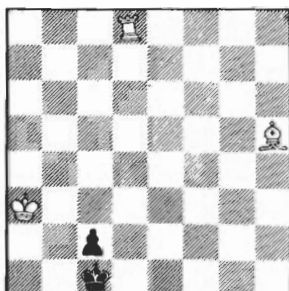
v./Nils A. Bakke

21. Eksempel

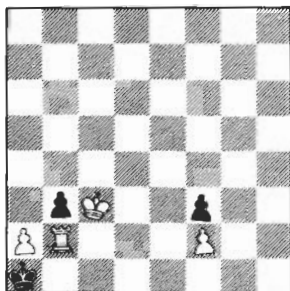
Matt i 2 trekk.

22. Eksempel

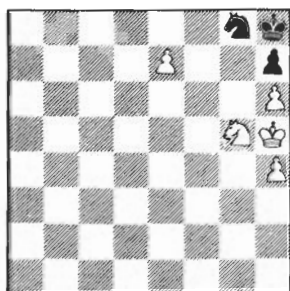
Matt i 2 trekk.

23. Nils Adrian Bakke
905. Dagbladet
15/5 1974.

Matt i 3 trekk*

24. Nils Adrian Bakke
Original.

Matt i 1 trekk.

I de 4 diagrammene denne gang følges sjakkreglene til punkt og prikke, som i et sjakkparti. Allikevel vil den oppmerksomme leser observere at slike stillinger ikke forekommer i vanlig partipraksis. Det naturlige spørsmål må da stilles: Hva er det som skiller et sjakkproblem fra en interessant partistilling? Svaret kan gis med ett ord:

ØKONOMI. I et sjakkproblem kan vi i og for seg finne lignende idéer som i en fin partiavslutning, men i sjakkproblemet er alle overflødige og for sterke brikker skrelt vekk, slik at minst mulig skal forstyrre idéen.

Førstetrekket i et problem skal være vanskelig å finne. Derfor regnes det som særlig gjevt om den brikken som utfører førstetrekket fjerner seg fra den svarte kongen eller gir fluktfeller til den svarte kongen. I en partiavslutning har man som kjent ikke slike strenge regler, selv om man også her setter pris på at spilleren viser estetisk sans i henrettelsen av motstanderens konge.

Nr. 21 er et enkelt eksempel på økonomi. Strengt tatt trengte man ikke den hvite kongen, men

1275 var Trondenes ledermannsgård og derved sete for kongens høyeste embetsmann i Nord-Hålogaland. Det er i denne tiden Trondenes kirke blir bygd, og det har vært kongebesøk på gården. Vi vet at det i Vest-Europa på denne tid

ble spilt sjakk i høyere lag av folket. Og det er også i dette miljø på Trondenes at sjakkkongen har vært i bruk. Kanskje har lendermannen og presten kortet de lange vinterkveldene med et parti sjakk?

å fjerne den ville være å bryte sjakkreglene. Mange undrer seg kanskje på hvor man skal plassere brikkene i et problem som ikke har noen oppgave i løsningen. Svaret er: lengst mulig mot ytterkantene av brettet. Da klumpes ikke brikkene sammen. Det kalles **økonomi i rom**. Derfor er den hvite D plassert på a2 og ikke b2, c2 eller d2, som i det reelle løsningsforløp hadde gått like bra.

Når det gjelder løsningen på nr. 21, ser vi at førstetrekket gir svart feltet f1, altså et bra førstetrekke, men selvsagt i letteste laget.

Etter førstetrekket er svart K i trektvang, og hvit D matter på f2 og h2. Se nøye på mattstillingene! Disse mattbildene kalles **MODELLMATTER**. Alle hvits offiserer er med (hvit K trenger ikke være med i en modellmatt), og svart K kan ikke gå til aktuelle felt **KUN av en årsak**. Her har vi altså 2 modellmatter.

I nr. 22 vil leseren antakelig bemerke: Her er det ikke modellmatt, fordi c2 både er blokkert av en svart B og dekket av hvit L. Og det er i og for seg riktig, men B er i dette tilfellet nødvendig bundet av hvit L. Bindingen utnyttes av hvitt T i matt-trekket, og da regnes det for å være en modellmatt, kalt **BINDINGS-MODELL MATT**.

Problemforfatteren kan bruke flere teknikker for å fremstille flere modellmatter i ett problem. En av teknikene er hvits trektvang, som i nr. 23. Vi ser at hvit hadde sluppet å trekke,

ville det gå greit å matte, men hvit må gjøre noe og dermed forkaste dette fatamorgana, og vi får en ny modellmatt. Problemet viser altså en modellmatt hvis svart var i trekket, og en modellmatt i det reelle løsningsspill.

Nr. 24 blir kommentert i løsningen.

Jeg håper at disse enkle eksemplene lokker noen til å prøve seg. Innsendte bidrag blir offentliggjort i spalten. Kravet er kun: Matt i 1 trekk, eller matt i 2 trekk, eller matt i 3 trekk, eller matt i n trekk. **Det kreves minst en modellmatt i hvert problem, og nøkkeltrekket må ikke ta fluktfelt fra svart konge.**

Bidrag sendes til Nils Adrian Bakke, 9595 Sørøver.

LØSNINGER.

21. 1. Sg4, med trektvang.

Kf1. 2. Df2 matt

Kh1. 2. Dh2 matt.

MODELLMATTER.

22. 1. Lgt, med trektvang

Kb1. 2. Td1

matt.

BINDINGS-MODELL-MATT

23. Hvis svart trekker

først:

1. - bxa2. 2. Td2, Kb1.

3. Td1 matt.

Men hvit er i trekket, derfor:

1. Txb3, Kxa2. 2. Kc2,

Ka1. 3. Ta3 matt.

MODELLMATTER

24. Gikk De på limpinnen?

1. Sf7 matt?

Dette er dessverre ulovlig trekk i følge sjakkreglene! Se på stillingen.

For at hvit skal kunne matte på f7, må svart ha gjort forrige trekk! Og det er lett å overbevise seg om at det kan svart ikke ha gjort. Ergo: **Svart er i trekket**, og vi får: 1. - Sf6 matt.

MODELLMATTER.

SJAKK- VENNER!

Våre annonsører
er også verdt
et inngående
studium!

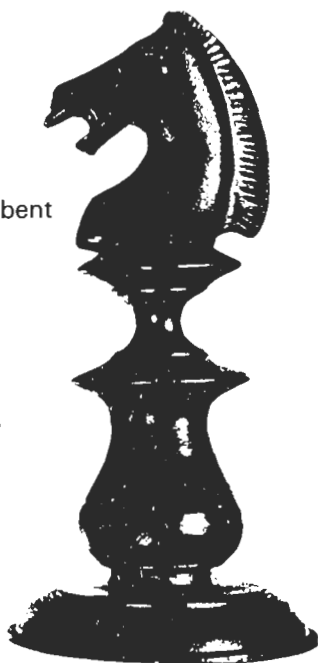
DAMMS SJAKK bibliotek

sigurd heiestad

DAMMS SJAKK- BIBLIOTEK

De tre første bøkene av den
landskjente sjakkspiller og sjakk-skribent
SIGURD HEISTAD ble sendt ut på
markedet før jul i fjor.

Nå foreligger de to siste bind
i denne nye utganven av
Damms sjakk-bibliotek
Nr. 4 «TAKTIKK OG STRATEGI»
Nr. 5 «LÆR Å KOMBINERE»

NORDLANDS- MESTERSKAPET FOR LAG 1978

BODØ 15. — 16. APRIL

Spillested: Grand Hotell

Opprop: Kl. 12.00

Det spilles fortrinnsvis 5 runder over 4 bord med en betenkningstid av 40 trekk på 1.5 time, deretter 20 trekk på halvtimen osv.

Individuell konkurranse inngår for h.h.v. 1., 2., 3. og 4. bord-spillere.

Turneringsledelse:

Oluf Gaustad, Bodø og Leif Jacobsen, Fauske.

Innkvartering:

Grand (inkl. frokost) enkelt/dobbelt

Grand (m/frokost) enkelt/dobbelt kr. 185/250

Central Turiststasjon kr. 95/135

Olsens Pensjonat kr. 80/100

Midnattsol Hospits kr. 75/95

Møte i Nordland Sjakkregion:

Møte søkes avholdt for å få driften av Nordland Sjakkregion inn i faste former.

Startgebyr:

Lagavgift kr. 200.-. Postgirokonto 3000 429,800 Bodø.

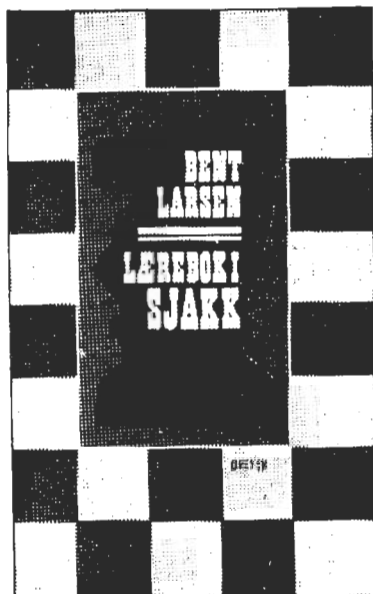
Påmelding:

Sendes Bodø Sjakklag v/Kjetil Vollan, Hunstadvegen 139a, 8015 Hunstad, tlf. (081) 21 080 (ktr.) innen 7. april.

Vel møtt!
BODØ SJAKKLAG

NY SJAKKBOK!

Bent Larsen Lærebok i sjakk

Oversatt av
Jan Petter Varner
Forord av André Bjerke

«Hans evne til å more blir ikke mindre når han utfolder sin tredje ferdighet: å **fortelle om sjakk**. Alle hans sjakkbøker er alle-rede klassikere — simpelthen fordi de er godt lesestoff.»

(Fra André Bjerkes forord)

Hf. kr. 42,—

117

DREYERS FORLAG

Graneturneringen 1978

Graneturneringen '78, med 7 runder Monrad, samlet 42 deltagere fra Tromsø i nord til Oslo i sør. Årets utgave av turneringen ble dermed både kvantitativt og kvalitativt den hittil beste. Allikevel var det trønderske innslag ventet noe bedre, hva det nå skyldes at ikke i det minste representanter for «Trondhjems-sjakken» er litt mere turneringsminded.

Ole Chr. Moen, OSS, ble en populær vinner av denne 9. Grane-turnering, men

skygget a poeng til siste og avgjørende runde av klubbkameraten Aleks Semakoff, som gav remis og sikret 2. plassen.

Særlig gledelig var det, ut fra sjåvinistisk nord-norsk synspunkt, at delt 1., så vel som 4., 5. og 6. plass ble godt oppfulgt av h.h.v. Harold Wie, Kjetil Vollan, Johannes Høie og danske, nå naturaliserte Mo-norske Jim Christensen. Dog må det samtidig tales litt «malurt i begeret» i den forbindelse, denne gang for

Wie/Christensen, i og med Monrad-systemets svakhet når det blir så stor klasseforskjell mellom topp- og bunnivået som i årets Graneturnering.

Junioren Frank Hovde hadde imidlertid den desidert høyeste kvalitetscore og gjorde igjen en fin turnering med sin 8. plass. Interessant i juniorsammenheng er også unge og fremgangsrike Børge Jacobsen, likeledes de mer og mer målbevisste og fremgangsrike Mo-junioren Svein H.

Parhestene Brede-Lie og Eikrem i en rolig stund.

1. Ole Chr. Moen, OSS	+15 =2 +23 +9 =8 +7 +4	6.0
2. Aleks Semakoff, OSS	+3 =1 +11 +20 =7 +9 =5	5.5
3. Harold Wie, Mo	-2 +29 +35 +33 +10 +20 =8	5.5
4. Kjetil Vollan, Bodø	+42 +21 -7 +23 +26 +8 -1	5.0
5. Johannes Høie, Tromsø	+29 -7 +21 =27 +13 +14 =2	5.0
6. Jim Christensen, Mo	+22 -8 +28 -13 +27 +16 +15	5.0
7. Bjørn Heggheim, OSS	+40 +5 +4 =8 =2 -1 =10	4.5
8. Frank Hovde, Steinkjer	+19 +6 +17 =7 =1 -4 =3	4.5
9. Arne Andreassen, Brønnøysund	+12 =11 +16 -1 +18 -2 +20	4.5
10. Børge Jacobsen, Fauske	-32 +38 +37 +11 -3 +26 =7	4.5
11. Magnus Olsen, Sømna	+35 =9 -2 -10 +36 +33 +24	4.5
12. Dick Dønnessen, Storforshei	-9 =14 -22 +40 +25 +28 +26	4.5
13. Egil Kalkenberg, Mo	+41 =16 =27 +6 -5 =17 =18	4.0
14. Ivar Brede Lie, Grane	-21 =12 +19 +28 +23 -5 =17	4.0
15. Henning W. Hermansen, OSS	-1 +31 -26 +30 +21 +22 -6	4.0
16. Henry Pettersen, Mosjøen	+39 =13 -9 +36 =22 -6 +27	4.0
17. Erik Vembre, Bodø	+26 +28 -8 +18 -20 =29 =14	4.0
18. Magne Mikaelson, Mosjøen	=36 +34 +30 -17 -9 +31 =13	4.0
19. Jens Berthelsen, Mosjøen	-8 -26 -14 +42 +29 +39 +31	4.0
20. Svein H. Endresen, Mo	=27 +37 +36 -2 +17 -3 -9	3.5
21. Kjell A. Jensen, Mo	+14 -4 -5 +32 -15 +30 =22	3.5
22. Kristen Kjenstad, Brønnøysund	-6 =30 +12 +25 =16 -15 =21	3.5
23. Rune Frøseth, Steinkjer	+33 +32 -1 -4 -14 =27 +35	3.5
24. Nils Haustreis, Grane	+38 -27 +32 -26 =33 +35 -11	3.5
25. Jarle Ludvigsen, Mosjøen	=37 -36 +34 -22 -12 +40 +41	3.5
26. Risto Jovič, Sandnessjøen	-17 +19 +15 +24 -4 -10 -12	3.0
27. Per Wingsternes, Mosjøen	=20 +24 =13 =5 -6 =23 -16	3.0
28. Erik Holm, Bodø	+31 -17 -6 -14 +37 -12 +39	3.0
29. Rune Borøy, Fauske	-5 -3 -31 +41 -19 +42 +40	3.0
30. Jan Eivindsen, Grane	=34 =22 -18 -15 +32 -21 +36	3.0
31. Elling Greger, Sandnessjøen	-28 -15 +29 +38 +35 -18 -19	3.0
32. Asmund Eivindsen, Grane	+10 -23 -24 -21 -30 +41 +37	3.0
33. Øystein Valberg, Grane	-23 +41 +39 -3 =24 -11 -25	2.5
34. Oskar Elstad, Mosjøen	=30 -18 -25 -37 -40 +38 +41	2.5
35. Øystein Fiplimgdal, Grane	-11 +40 -3 +39 -31 -24 -23	2.0
36. Erik Paulsen, Grane	=18 +25 -20 -16 -11 =37 -30	2.0
37. Håkon Angell, Bodø	=25 -20 -10 +34 -28 =36 -32	2.0
38. Nils Laksforsmo, Grane	-24 -10 +41 -31 -39 -34 +42	2.0
39. Kjell A. Eivindsen, Grane	-16 +42 -33 -35 +38 -19 -28	2.0
40. Ronny Søttar, Mosjøen	-7 -35 =42 -12 +34 -25 -29	1.5
41. Magnor Kolberg, Grane	-13 -33 -38 -29 +42 -32 -34	1.0
42. Dan O. Tuven, Grane	-4 -39 =40 -19 -41 -29 -38	0.5

Endresen og Kjell Jenssen. For øvrig er det alltid hyggelig når så mange ambisiøse unge gjør sin deltagelse i sjakk. Nesten tredjeparten kom fra juniorsiden i denne turneringen!

Årets Graneturnering gikk i regi av Norges Sjakkforbund og med forbundsprezident Eikrem som den foretreffelige turneringsleder. Også Henning Wadd Hermansen fra Norges Sjakkforbunds Ungdom gjestet Graneturneringen og gjorde samtidig 1 ukes visitt rundt på Søndre Helgeland til skolesjakkens fremme.

Takk til dere alle, ledere i NSF og NSFU så vel som spillere og andre som har bakket opp om Graneturneringen '78!

IVAR BREDE LIE

Vi har vært vitne til en kraftig oppblomstring i sjakklivet på Helgeland den senere tid, en rekke nye klubber har sprunget frem — med en stor og entusiastisk aktivitet, ikke minst i arbeidet blant de helt unge.

Dynamoen heter Ivar Brede Lie fra Trofors, tre mil syd for Mosjøen, som igjen har kastet seg ut i det aktive og organiserte sjakkliv, med all sin arbeidskraft, entusiasme og glød, med en sådan kapasitet i aksjon må det bli resultater!

Ivar Brede Lie var mannen bak den første Landsturnering, arrangert i

Nord-Norge, i Mosjøen, og den store aktivitet på Helgeland først på sekstiårene.

«Grane-turneringen» på Trofors, var iferd med å bli en tradisjon i sekstiårene men siden 1968, har den ligget nede.

I år — i dagene 3. — 5. februar, var der igjen full fart, med hele 42 deltagere fra Tromsø i nord til Oslo i syd. Forbundet «bakket» opp, med president (som turneringsleder) og vicepresident, Ole Chr. Moen (som turneringsleder), NSFU hadde sendt sin reiseinstruktør Henning Wadd Hermansen, — og, dessuten var skarpskodde, Oslo-karer, som Bjørn Heggheim og Aleks. Semakoff, å finne i feltet.

Ivar Brede Lie, og Grane Sjakklubb, hadde lagt ned et flott forhåndsarbeid, og det var en riktig inspirerende og hyggelig turnering, i fine omgivelser — preget av stor gjestfrihet fra arrangørhold.

Ole Chr. Moen, trakk seg seierrik ut av oppgjøret, etter en vel gjennomført turnering, knapt foran Aleks. Semakoff og overraskelsesmannen Harald Wie. Sistnevnte tapte for Semakoff i 1. runde, og red senere fordelaktig på «Monrad-bølgen», uten at dette skal forringe hans innsats. De nord-norske spillerne fikk en sjelden anledning til hård konkurransetrening, og mange en begynnelse til å samle begynnelsen til etablert «Elo-rating». En rekke nye fjes var å se, — med representanter fra

Brønnøysund, Sandnessjøen, Storforshei og Sømna Sjakklubber.

Det var flotte og mange premier, — og som sagt stor gjestfrihet, og et hyggelig miljø.

«Grane-turneringen», må bli en årlig tilbakevendende begivenhet!

ARNOLD J. EIKREM

PIRC

Hvit: Ole Chr. Moen,
OSS
Sort: Bjørn Heggheim,
OSS

1. e4, g6. 2. d4, Lg7. 3. Sf3, c5. 4. dxc5, Da5 +.

Et sjeldent anvendt åpningssystem.

5. c3

Med teksttrekket har hvit tilkjennegjort sin videre utviklingsplan.

5. -Dxc5. 6. Le3, Dc7. 7. Dd2

En forsåvidt tilsynelatende unaturlig plassering. Men hvit velger tydeligvis den mest aktive utviklingsplan basert på springerutvikling over a3.

7. -d6. 8. Sa3, Sf6. 9. Ld3, Sbd7. 10. Sb5, Db8.

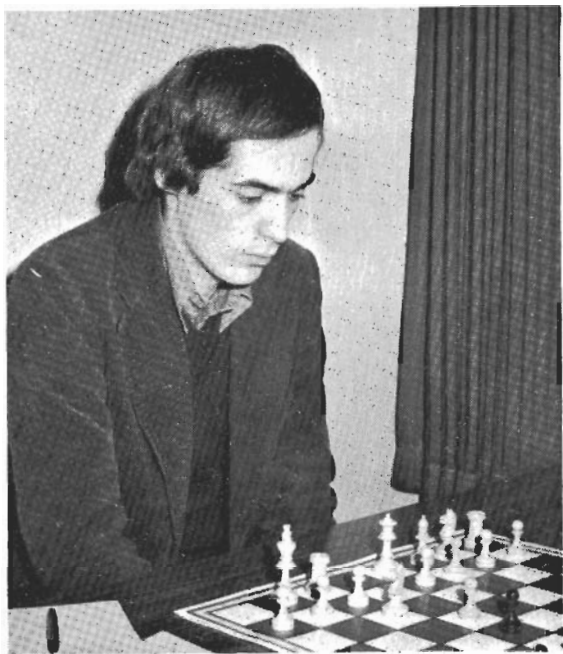
Sort kunne muligens forhindre deplassering av damen ved 9. -a6 etterfulgt av Sbd7.

11. Lh6, Lxh6.

På 11. -0-0 følger trolig 12. h4 uten at dette synes å forverre sorts forsvar sammenlignet med tekstfortsettelsen, f. eks. 12. -a6. 13. Sbd4, Sc5.

12. Dxd6, a6. 13. Sbd4, b5. 14. 0-0, Lb7.

Hvit står klart best og har

Ole Chr. Moen kom, så og vant.

ikke videre bekymringer for e-bonden takket være de taktiske angreps muligheter som foreligger.

15. Tfe1, Sc5. 16. Tad1, Lxe4.

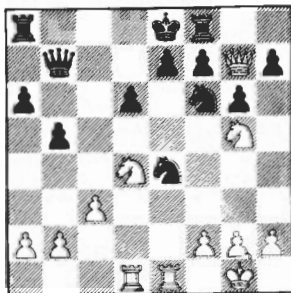
Sjanserikt for hvit er også **16. -Sxd3. 17. Txd3, Lxe4.** Sorts problem er kongens utsatte posisjon samt svakhetene på de sorte felter.

17. Lxe4, Scxe4. 18. Sg5!, Db7.

Garderer Se4 og punkt c6. På **18. -Sxg5** følger **19. Txe7+, Kxe7. 20. Sc6+,** og det rakner for sort.

19. Dg7, Tf8.

På **19. -Tg8** følger **20. Sxe4, Txxg7. 21. Sxd6+, (FL).**

20. Txe4

Innledningen til slutten!

20. -Sxe4. 21. Sxh7, 0-0-0.

22. Sxf8, e5. 23. Sb3, d5.

Til intet fører **23. -De7:**

24. Sxg6, Dg5. 25. Dxf7.

24. Sh7, De7. 25. Sd2, Sxf2.

Hvit kan uten vanskeligheter hevde sin materielle overvekt, sort har derfor

intet å tape og gir sine siste krampetrekninger.

26. Kxf2, e4. 27. Df6, e3+.

28. Ke2, Dxf6. 29. Sxf6, exd2. 30. Txd2, oppgitt.

(Komm. av Roar Lindblom).

SPANSK

Hvit: Harold Wie, Mo

Sort: A. Semankoff, OSS

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lb5, Lc5. 4. c3, f5. 5. Lxc6

Mer konsekvent — og noe sterkere — er **5. d4**, mens derimot **5. exf5?!**, **e4** gir svart en meget sjanserik stilling. **5. Sxe5, Sxe5. 6. d4** osv. skal i likhet med teksttrekket lede til likt spill.

5. -dxc6. 6. Sxe5, Ld6. 7. Dh5+?

Et bonderov av den høyest tvilsomme sorten. Hvit burde nøye seg med **7. d4** og likt spill.

7. -g6. 8. Sxg6, Sf6. 9. Dh4, Tg8. 10. e5, Txxg6. 11. exf6, Le6. 12. f7+, Lxf7. 13. Dxd8+, Txd8.

Hvit har beholdt sin merbonde og fått byttet ut damene. Svart har til gjengjeld et solid utviklingsforsprang, sterkt press mot hvits kongefløy og dessuten et sterkt løyperpar. Alt i alt står hvit meget vanskelig og må i det følgende kjempe hardt for remis.

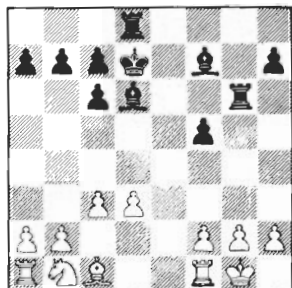

SJAKKVENNER!

VÅRE ANNONSJØRER ER OGSÅ
VERDT ET INNGÅENDE
STUDIUM

14. 0-0, Kd7. 15. d3(!)

Det mest elastiske.

15. -h5.

Tilsynelatende er 15. - Tdg8 (framtvinger svekelsen 16. g3) fulgt av h5, h4 og f4 sterker. Men etter 16. g3, h5. 17. Sd2, h4. 18. Sf3! har svart neppe noen tilstrekkelig effektiv fortsettelse, f. eks. 18. - hxc3. (18. - Th8. 19. Sg5!). 19. fxc3, f4. 20. Sh4!, og svart kommer ikke videre, da 20. - Tg4 besvares med 21. Sf5!, fxc3. 22. h3!

16. f3(!), Tdg8. 17. Tf2, Ld5.

Med truselen 18. - Lxf3. 19. Txf3, Tgx2+. 20. Kf1, Tg1+. 21. Ke2, T8g2+. 22. Tf2 (22. Ke3, T1+. 23. Kd2, Tg4 osv.), Txf2+ og 23. - Txc1 med gevinst. 18. Sd2, h4. 19. b4, Te8. 20. Sc4, Te1+. 21. Tf1, Te2. 22. Tf2, Te1+. 23. Tf1, Txf1+. 24. Kxf1, Lxh2.

Dermed er den materielle likevekt gjenopprettet, men hvit er kommet fra det hele med skinnen i behold og har gode sjanser til å holde partiet.

25. Se3(!) h3. 26. c4??

Et unødig bondetap som høyst sannsynlig hiver et halvpoeng ut av vinduet. Nødvendig var 26. gxh3, f

eks. 26. - Lxf3. 27. Sxf5, Lg2+. 28. Ke2, Lxh3. 29. Se3, og hvit klarer remis. 26. - hxc3+ 27. Sxc3, Lxf3. 28. Sh4, Tg1+. 29. Kf2, Lg4. 30. Lb2, Txa1. 31. Lxa1, Ke7. 2. Sf3, Ld6. 33. Sd4?, Kd7?

Hvit «tilbyr» en gratis bonde, og svart benytter ikke sjansen med 33. - Lxb4. Dette skulle vel tyde på at begge parter er i alvorlig tidsnød, noe også hvits 35. trekk bærer preg av.

34. a3, Lc5. 35. Se2?

Etter 35. Ke3 har svart fremdeles et godt stykke igjen.

35. - Lxa1. 36. Sxa1, Ld1.

Aleks Semakott, en populær gjest i nord-norske foreninger.

Og dermed spiller hvit praktisk talt med offiser under.

37. Ke1, La4. 38. Kd2, Ke6. 39. Ke3, Kf6. 40. d4, Kg5. 41. Kd2, f4. 42. Sc2, Lxc2. 43. Kxc2, Kg4. 44. Oppgitt.

(Komm. av Reidar Jenssen).

SICILIANSK

**Hvit: Kjetil Vollan, Bodø
Sort: Frank Hovde,
Steinkjer**

1. e4, c5. 2. Sf3, e6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, a6. 5. Sb3, Dc7. 6. Ld3, Sf6. 7. 0-0, b5?!

En aggressiv fortsettelse.

Harold Wie la ungdommen bak seg.

8. De2, d6.

Nødvendig, dersom 8. - d5. 9. e5, Sfd7. 10. f4, og hvit har en sjanserik stilling. 9. a4!, b4. 10. a5

Planen er å skaffe seg et innbruddsfelt på b6. Samtidig kan b4 bli svak i enkelte varianter.

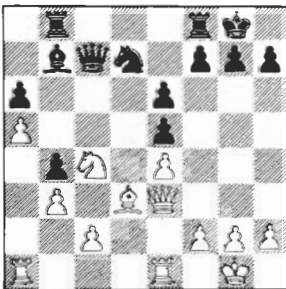
10. -Sc6. 11. Le3, Sd7. 12. S1d2, Le7. 13. Sc4, Sce5. 14. Sxe5, dxe5!

Bedre enn 14. -Sxe5. 15. f4, og hvit har et utmerket spill.

15. Sd2, Lc5. 16. Sc4, 0-0. 17. Tfel

Rvinger sort til å «erklære seg», og hindrer bl. a. 17. -f5.

17. -Lxe3. 18. Dxe3, Tb8. 19. b3, Lb7.

20. Lf1!

Posisjonelt riktig. Hvit vil nå ta d-linja i besittelse.

20. -Lc6!

Truer Lb5.

21. Ted1, Tfd8. 22. Td2,

Lb5. 23. Sd6, Lxf1. 24. Kxf1, Sf6. 25. Tad1, Td7(?)

Bedre er nok tross alt 25. -Dxa5. 26. Da7, Tf8, og sort står tilfredsstillende på tross av det hvite initiativ.

26. Sc4, Tbd8. 27. f3, Txd2. 28. Txd2, h6. 29. Ke2, Td7. 30. Dd6!, Txd2+. 31. Kxd2, Dd7+. 32. Dd6, Dxd6. 33. Sxd6, Kf8. 34. Sb7, Sd7. 35. Kd3

Den hvite kongen kommer nå aktivt inn i spillet, og det blir avgjørende.

35. -Ke7. 36. Kc4, Sb8. 37. Kxb4, Kd7. 38. Sc5+, Kd6. 39. Sd3, f5. 40. c3, g5. 41. h3, h5. 42. Ka4, Sd7. 43. b4, h4. 44. b5, axb5+. 45. Kxb5, Kc7. 46. Sc5, fxe4.

Et logisk og ganske instruktivt posisjonsspill!

(Komm. av Kjetil Vollan).

KONGEINDISK

Hvit: Johannes Høie,
Tromsø

Sort: Bjørn Heggheim,
OSS.

1. e4, g6. 2. d4, Lg7. 3. Sf3, c5?! 4. c4

Bedre er 4. dxc5, Da5+. 5. c3, Dxc5. 6. Le3.

4. -Sc6. 5. d5, Sd4.

Stillingen er identisk med det siste radiopartiet.

6. Sc3

Her spilte Helmers 6. Sxd4, cxd4. 7. Ld3 og senere Sbd2.

6. -d6. 7. Sxd4, cxd4. 8. Sb5, Db6. 9. a4, a6. 10. Sa3, Sf6.

Det er vel heller tvilsomt om hvit får noen kompensasjon etter 10. -Db4+ med bondegevinst.

11. f3, Sd7. 12. Sc2, 0-0. 13.

Expert-butikken har TV og stereo for konger og dronninger

Her er vi:

BODØ:
A/S Ramek, tlf. 081-24 025

BRØNNØYSUND:
Slotvik Radio/TV-service
tlf. 078-22100-680

HONNINGSVÅG:
Chr. Tuv & Co., tlf. 084-72 224

MO I RANA:
Musikkhuset Arne Viken & Co.
tlf. 078-50 719

RAMBERG:
Ramberg Elektro
tlf. 088-93 206

SVOLVÆR:
Svolvær Radio-Service A/S
tlf. 081-70100-561/870

TROMSØ:
A/S Tromsø El-Rad
tlf. 083-85 435

VESTERÅLEN (BØ):
Johnsen & Co., tlf. 012-60

COLT FRA MITSUBISHI

COLT SIGMA-perfeksjonist med eleganse

Suksessbilen som skaper uro i den øvre mellomklasse. Dette fordi den er luksuriøs, har gode kjøreegenskaper, tekniske finesser og utstyr som stort sett har vært forbeholdt biler i langt høyere prisklasser. Sjelden har noen bil blitt så skamrost av fagfolk i senose tester og presse.

omtale. Om du tror det eller ei, bør du være rask, for tildelingen er begrenset p.g.a. suksessen ute i verden. Etter en prøvetur vil du sikkert si som oss: Colt Sigma – det er bil det!

**Kvalitet og komfort fra Mitsubishi,
-Japans eldste bilfabrikk.**

COLT Kvalitet og komfort
fra Japans
eldste bilfabrikk
Importør: Colt Motor AS

Forhandlere:

BODØ:

UNI-BIL A/S

8010 BODIN

Tlf. (081) 23580

NARVIK:

FAGERNES BIL

8500 NARVIK

Tlf. (082) 44020

HARSTAD:

MOTORCO A.S

9400 HARSTAD

Tlf. (082) 64627

TROMSØ:

**JAKOBECK
MASKIN**

9000 TROMSØ

Tlf. (083) 83548

ET KLOKT TREKK.....

BENYTT

Pennett
REISEBUREAU

VADSØ

Tlf. 52 111 — 51 556 — 51 106

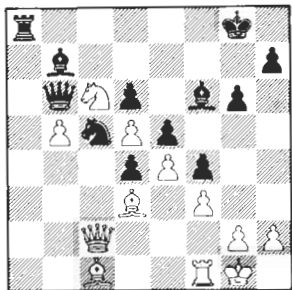
a5, Da7. 14. Ld3, e5?!

Siden dette trekket ikke var tvunget for å beskytte d-bonden, burde det ikke vært spilt fordi det reduserer løperens virksomsr de. Ove Ekebj erg spilte i radiopartiet det første etter at de sortf ltede løperne var byttet ut.

15. b4, f5. 6. 0-0, b6. 17. axb6, Dxb6. 18. b5!, Lb7. 19. Sb4, axb5. 20. Txa8, Txa8. 21. cxb5, f4. 22. Sc6.

De siste trekk har klart gått i hvits favør. Sort må nå velge mellom en sjenerende springer eller en gardert fribonde tett opp til forvandlingsfeltet.

22. -Sc5. 23. Dc2, Lf6.

24. Ld2?

Den riktige strategien må være   ta opp kampen i a-linjen. Bedre var 24. Lb2 med ideen Ta1. Det kan følge 24. -Sxd3. 25. Dxd3, Lxc6. 26. dxc6. Hvis nå 26. -Tb8, så 27. La3! og 26. -Ta5 pareres med 27. Tc1!, Txb5. 28. Dxb5!

24. -Ta3! 25. Lb4

Tvunget, da 25. Lc4 strander på 25. -d3. 26. Dd1, Sxe4+.

25. -Txd3! 26. Lxc5, Dxb5. 27. Tb1, Tc3.

Sort unngikk h rfint og elegant   tape kvalitet.

28. Txb5, Txc2. 29. Txb7?

Se opp for Kjetil Vollen

Dette må utvilsomt v re dårligere enn 29. Lxd6. Til remis fører 29. -Lxc6. 30. dxc6, Txc6. 31. Lxe5. Farligere og mer komplisert er 29. -Tc1+. (29. -La6. 30. Tb1, d3? 31. Sb4!). 30. Kf2, La6. 31. Tb8+, Kf7. 32. g3, d3, men hvit l ser trolig problemet med 33. Lb4. 29. -dxc5.

Med to forbundne frib nder vinner sort lett.

30. d6?!, d3! 31. Kf1, Tc1+! 32. Kf2, d2. 33. Se7+, Lxe7. 34. dxe7, Kf7. 35. Oppgitt.

(Komm. av Arnold Andreassen).

ALBINS MOTGAMBIT

Hvit: Per Wingsternes, Mosjøen

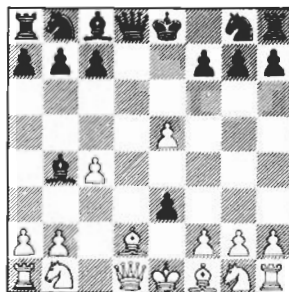
Sort: Henry Pettersen, Mosjøen

1. d4, d5. 2. c4, e5. 3. dxe5,

d4. 4. e3?

Bedre 4. Sf3 eller 4. e4. Sistnevnte har den fordel fremfor teksttrekket at sort ifølge spillereglene ikke kan slå en pasunt i 6. trekk!

4. -Lb4+. 5. Ld2, dxe3!

6. Lxb4?

Stillingen er riktignok nærmest tapt for hvit, men det fantes dog bedre forsvarsm ligheter, se B.

A.

6. Da4+, Sc6. 7. Lxb4,

Bjørn Heggheim var ikke i top form denne gang.

exf2+. 8. Kxf2, Dh4+. 9. Ke3 (eller 9. g3, Dd4+. 10. Kg2, Dxb2+. 11. Sd2, Dxa1. 12. Sgf3, Db2. 13. a3, Lg4 og vinner), Dd4+. 10. Kf3, Lg4+. 11. Kg3, Sh6. 12. h3, Sf5+. 13. Kh2, Df4+ og vinner.

B.

6. fxe3, Dh4+. 7. g3, De4. 8. Df3, Lxd2+. 9. Sxd2, Dxe5. 10. 0-0-0, Sf6, og sort står best.

6. -exf2+. 7. Kxf2?

Selv om Henry Pettersen sikkert hadde klart å tackle stillingsproblemene etter det tvungne kongetrekk til e2, burde det selvsagt vært spilt: 7. Ke2, fxg1S+. 8. Ke1, Dh4+. 9. Kd2, Sc6. 10. Lc3, Lg4, og sort vinner.

7. -Dxd1. 8. Oppgitt.

(komm. etter Encyclopedia of Chess Openings).

Det deltok flere lovende juniorer i Graneturneringen '78. En av dem var Rune Frøseth fra Steinkjer. Da jeg møtte han i 3. runde, kom han imidlertid dårlig ut med svart.

SICILIANSK

Hvit: O. Chr. Moen, OSS
Sort: R. Frøseth, Steinkjer

1. e4, c5. 2. Sf3, e6. 3. Sc3, a6. 4. d4, cxd4. 5. Sxd4, d6. 6. Ld3, Sf6. 7. 0-0, Le7. 8. Kh1, 0-0. 9. f4, e5(?)

I og med at hvits springer kommer til f5 er dette trekket dårlig her.

10. Sf5, Se8(!?). 11. Sd5, Sc6. 12. Le3, Le6. 13. De1, Lf6. 14. Lb6

Den svarte dronning skal

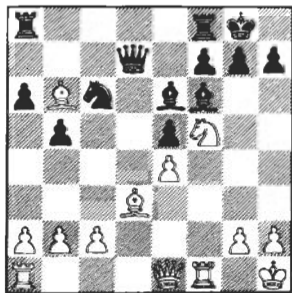
Han kan sin sjakk-ABC, Henry Pettersen, Norgesmester i Postsjakk 1977

*En lovende junior,
Frank Hovde*

drives bort fra forsvaret av f6.

14. -Dd7. 15. Sxf6+, Sxf6.
16. fxe5, dxe5.

17. Sh6+

Varianten 17. Lc5, Tfd8.
18. Sxg7, Kxg7. 19. Txf6,
Kxf6. 20. Dg3 går ikke pga.
20. -Lg4.
17. -Kh8. 18. Txf6, gxf6.
19. Dh4, Tg8.

Det beste. På 19. -De7
følger 20. Lc5, Dd8. 21.
Lxf8.

20. Sxg8, Tg8. 21. Dxf6+,
Tg7. 22. Td1, De7. 23.
Dxe7, Sxe7. 24. Ld8, Sg8.
25. a3, f6. 26. Le2, Td7. 27.

Txd7, Lxd7. 28. Lc4, Lc6.
29. Ld5, Lxd5. 30. exd5, b5.
31. d6, Kg7. 32. d7, oppgitt.

(Komm. av Ole Chr. Moen).

Det eneste av partiene
som ikke gikk etter «pro-
grammet» var mot junioren
Frank Hovde fra Steinkjer.

SPANSK

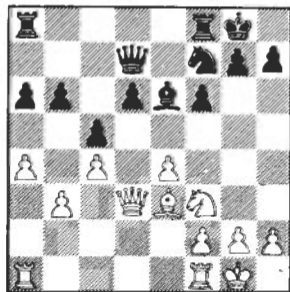
Hvit: Frank Hovde, S.kjer
Sort: Ole Chr. Moen, OSS

1. 1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3.
Lb5, a6. 4. Lxc6, dxc6. 5. 0-
0, Ld6. 6. d4, exd4. 7.
Dxd4, f6. 8. Sbd2, Sh6(!)

Ideen har jeg fått av Arne
Zwaig.

9. Sc4, Sf7. 10. Le3, Le6.
11. Sxd6+, cxd6. 12. c4, c5.
13. Dd3(!), 0-0. 14. b3,
Dd7. 15. a4(!), b6(?)

Bedre er 15. -Tab8. Jeg
ville ikke tillate a4-a5.

16. Lf4, Tab8. 17. Tfd1,
Tfd8(?)

Nytt tempotap. Jeg ser at
bonden på d6 ikke er truet,
men spiller allikevel slapt
istedet for å gjøre 17. -b5.
På 18. Lxd6 kommer 18. -
Tbd8.

18. Td2, b5. 19. axb5, axb5.
20. Tda2, bxc4. 21. bxc4,
Tb7. 22. h3, Tdb8. 23. Ta8,
Dd8. 24. Txb8. 24. Txb8.
25. Sd2(?), h6. 26. Kh2,

Se5. 27. Lxe5, dxe5. 28.
Tb1(?), Txb1. 29. Sxb1,
Db4. 30. Sd2, Kh7. 31.
Kg1(!), Db2. 32. Kf1, Dd4.
33. Ke2, Kg8. 34. Db3, f5.
35. exf5, Lxf5. 36. De3,
Le6. 37. Dxd4, cxd4. 38.
f4(!), exf4. 39. Kd3, Kf7.
40. Kxd4, g5. 41. Ke5, f3.
42. Sxf3, Lxc4. 43. Sxg5+,
hgx5. 44. Kf5, Kf1. Remis.

(Komm. av Ole Chr. Moen).

JIM CHRISTENSEN

KRISTEN KJENSTAD

20. -Tg6+!

Et nærliggende kvalitets-
offer som hvit gjorde best i
å avslå med 21. Kf1.

21. Sxg6(?), Dxc6+. 22.
Kf1, Ld3+. 23. Te2

Tvunget. På 23. Ke1? blir
det endog matt med 23. -
Lb4+. 24. Td2, Dgl.

23. -De4. 24. Ke1?

Bedre var 24. Kg1, og sort
må finne på noe annet!

24. -Lb4+. 25. Kf2, Tf8.
26. Dh1

Hvit står meget ubek-
vem, og det finnes neppe
redning lenger. På 26. Td2,
Txf4+!

26. -Df5. 27. Dg1, Tf6. 28.
a3, Tg6. 29. Dd1, Le7. 30.
Td2, Lh4+. 31. Oppgitt.

Det er matt i neste: 31.
Kf3, Dh5 matt.

(Komm. av Frans Larsen).

GRUNDIG

gir deg valgmuligheter innen lyd og bilde!

Velger du GRUNDIG er du sikret det ypperste av moderne teknikk. Det gjelder TV – hvor produktbredden spenner fra 14" reise-TV til store 26" Super Color TV. Det gjelder radio, kassettspillere, kassettradioer og stereo/HiFi – hvor GRUNDIG har den riktige modellen for ditt behov.

 RINALDO

RADIO & TV-SERVICE
Tlf. 61457 Harstad

*Et hestehode
foran—*

HER FINNER DU OSS:

ANDSELV:

G-SPORT ANDSELV
Tlf. 089-30 000 — 2437

BODØ:

ARVID BÖCKMANN, Tlf. 081-20676
SUNDBY & GUNDERSEN, Tlf. 081-22 352

BØ I VESTERÅLEN:

JERNVAREN A/S, tlf. 012-210

BÅTSFJORD:

MATERIALHANDELEN, Tlf. 085-89 191

FINNSNES:

SENTRUM SPORT A/S, tlf. 089-40 187

HARSTAD:

SPORT A/S, tlf. 082-62 451

MELBU:

OTTO DRAGLAND A/S, tlf. 012-80

MYRE:

EDV. ERIKSEN EFTF., tlf. 012-123

NARVIK:

H. LANGSETH A/S, tlf. 082-42 381

ROGNAN:

ROGNAN SPORT, tlf. 081-48 300-132

SORTLAND:

SIGURD PEDERSEN, Tlf. 012-60

SULITJELMA:

SPORT ELECTRONIC, tlf. 081-46 390

TROMSØ:

ANDRESENS VAABENFORR., tlf. 083-82 403

BRØDRENE SÆTHER A/S, tlf. 083-83 042

VADSØ:

LEIF BJERCK A/S, tlf. 085-51 335

ALT I SPORT SOMMER OG VINTER